

EDİRNE

SULARIN BULUŞTUĞU YER
THE CITY WHERE WATERS MEET

*“Bir yerde görürsen ki:
Ağır ve edalı akar
dal dal söğütleri öperek
samur üç belik gibi
üç koldan sular;
müjdeler olsun efendim:
Edirne’desin.”*

.....

M. Niyazi Akıncıoğlu

EDİRNE

SULARIN BULUŞTUĞU YER
THE CITY WHERE WATERS MEET

EDİRNE İL HALK KÜTÜPHANESİ Bölümü	
DEMİRBAŞ NO.	69475
TANİF NO.	956.21

T.C. EDİRNE VALİLİĞİ
THE GOVERNORSHIP OF EDİRNE

EDİRNE; SULARIN BULUŞTUĞU YER
EDİRNE; THE CITY WHERE WATERS MEET

Yayına Hazırlayan
Prepared for publication by:

T. C. Edirne Valiliği

Basin ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü

The Republic of Turkey Governorship of Edirne
Press and Public Relations Section

Fotoğraflar: *Photographs:*

Ali Çatak, Behit Güneran, Birsel Basic, Bora Daysal,
Enver Şengül, Erkan Özen, Hakan Eşme, Hicri Tunç,
İdris Aydin, İnayet D. Korkut, Kazım Esensoy, Mehmet Özşimşek,
Özlem Yetür, Zeki Kar, Kültür Bakanlığı Arşivi,
Oral Onur Arşivi, Tayyip Yılmaz Arşivi.

Yapım Koordinatörü:

Project Coordinator:
Zeki Kar

Araştırma-Derleme-Metin:

Research, Editing and Text by:

Ayşe Canşozlu, Zeki Kar, Demir Beyoğlu

Çeviri-Translated by:
A. Mesut Onen

Yapım-Created at:
Partner

Yayın hakları T. C. Edirne Valiliğine aittir.
Copyright (c) The Republic of Turkey Governorship of Edirne

Ocak 2002

EDİRNE; TÜRKİYE'NİN AVRUPA'YA AÇILAN KAPISI
EDİRNE, TURKEY'S GATEWAY TO EUROPE

10

TARİHTE BİR YOLCULUK
A VOYAGE INTO HISTORY

13

ANIT ŞEHİR EDİRNE
EDİRNE THE MEMORIAL CITY

31

MÜZELER
MUSEUMS

78

EDİRNE'DE GELENEKSEL SANATLAR
TRADITIONEL ARTS IN EDİRNE

86

EDİRNE EKONOMİSİ
EDİRNE ECONOMIC STRUCTURE

90

SOSYAL VE KÜLTÜREL YAŞAM
SOCIAL AND CULTURAL LIFE

94

DOĞAL GÜZELLİKLERİYLE EDİRNE
EDİRNE AND ITS NATURAL BEAUTIES

101

Tarlı Karakol Binası, Restorasyon, 2001
Historical Karakol Building, Renovation

Edirne, zengin tarih ve kültür değerlerinin oluşturduğu uyguraklığa, dünyamın sayılı kentlerinden biridir. Tarih önceinden bugüne gelen uyguraklı izleri, Roma ve Bizans kültürü, Osmalı İmparatorluğu'nun baskenti ve Osmalı sanatının en görkemli eserleri, önemli tarihsel ve kültürel oluşumların geçiş mekanındaki Edirne'yi, avuçaklığa ve önceliği kalar. Kültürel turizmin yanı sıra, doğal değerlerin sunduğu imkânlarla ilimiz, önemli bir tatil ve turizm merkezidir.

Suların ve kültürlerin buluşma noktasında bir sunken kenti olarak, Balkanların merkezinde, önemli ilişkilerin doğaında yer alan Edirne, yaşadığımız çağda, ilkeimiz ve dünya uygurlığı adına bize sorumluluklar yüklemektedir. Evrensel kültürün ortak mirası olan uyguraklı kimliğimizi sahip olmak, tarihsel-kültürel kimliğimizin oluşturduğu bilinc ve güçle, potansiyelimizi koruyarak geleceğe taşımak, çevre değerlerimizi dünyaya akmak, gelisme ve kalkınma yolunda en önemli aynalıkımızdır.

Benzersiz turizm olanaklarını dünya ile paylaşarak, potansiyelimizi yeni değerlere dönüştürerek geliştiriyoruz. Etkili iletişim yoluyla çevre ve kültür varlıklarımızı tanıtıyoruz. "Edirne, Suların Buluştuğu Yer" bu amaca yaramamıştır. Özene gerekçeştirdiğimiz bu çalışma, Edirne'min ve ülkemizin tamam etkinliğine önemli bir katkı sağlayacaktır.

Edirne, tarihi, doğal, çevre ve kültür değerlerinin oluşturduğu zengin potansiyelini değerlendirdiğimiz, özgün kimliğini koruyup yaşatarak, çağdaş ve gelişkin bir çizgide dünya turizmine güçlü ve saygın yerini alacaktır.

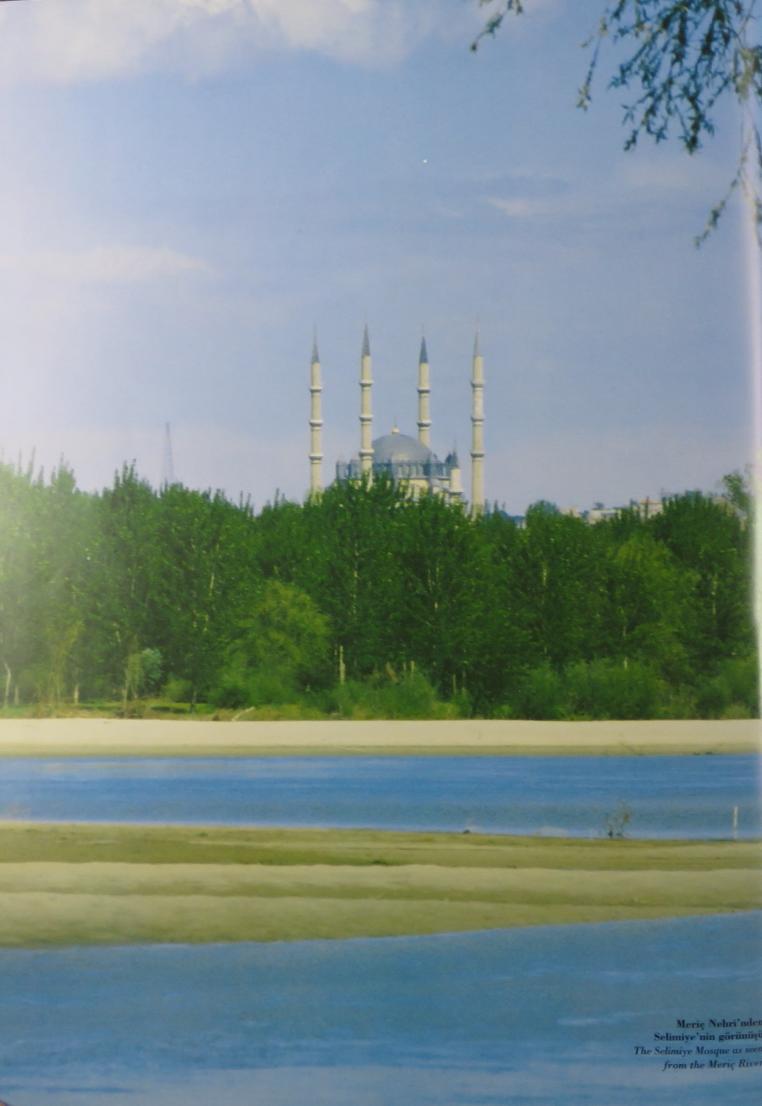
Fahri Yücel
Edirne Valisi
Edirne Governor

Edirne is one of world's leading cities with its wealth of civilisation that is a culmination of its rich historical and cultural values. The marks of civilisation dating back to prehistoric times, the remnants of the Roman and Byzantine culture, the most magnificent works of the Ottoman art and the Ottoman Empire of which it was once a capital make this city at the crossroads of important historical and cultural milestones a unique and privileged landmark. As well as being a centre of cultural tourism, Edirne is also an important holiday and tourist resort with the natural riches it presents to the travellers.

It is a city on the crossroads of waterways and cultures, a frontier town in a pivotal area of the Balkans at the focal point of significant relationships. As such, Edirne imposes certain responsibilities on us both as regards the geographical location we inhabit and also on behalf of Turkey and the world civilisation. Our most important privilege is to own the wealth of civilisation in this area that is the joint legacy of universal culture, to carry forward into the future our potential with the awareness and strength of our historical-cultural identity.

We are sharing our unique tourism potential with the world and developing it into new ones. We are promoting our environmental and cultural wealth through effective means of communication. That is why "Edirne, where waters meet" has been published. This meticulous work shall make a significant contribution to the promotion of Edirne and Turkey.

Edirne shall take its strong and respectable position within world tourism on a contemporary and advanced platform by exploiting its rich potential of historical, environmental and cultural assets and by preserving and cherishing its unique identity.

**Menig Nehri'nden
Selimiye'nin görünümü**
*The Selimiye Mosque as seen
from the Menig River*

SULARIN BULUŞTUĞU YER THE CITY WHERE WATERS MEET

Menig (Hebros) Irmağı Balkan Yarımadasının dağlık koridorlarından geçip Trakya Ovasına akımadan önce Rodop Dağları'ndan gelen Arda (Arpessos) Irmağı ile biraz ilerde de Kuzeyden Balkan Dağlarından kınarak inen Tunca (Tonzos) Irmağı ile birleşir. Edirne Irmakların buluştuğu yerde kuruldu.

Burasi önemli ulaşım yollarının düğüm noktasıdır. Trakya toprakları, eski çağlardan bu yana Akdeniz ülkelerini ve Avrupa kıtasını Asya'ya bağlayan kara yollar bakımından önemli rol oynamıştır. Menig Vadisi, bu yolların Balkan Yarımadasının dağlık yapısı içinde en kolay geçebileceği bir kridor olmuştur. Geniş vadinin Trakya düzüklüğine apan kapsısında bulunan şehir, kervanlar için İstanbul'a varmadan geçilen son önemli durak, aynı zamanda istila hareketlerinin göğüslenmesine elverişli bir mevzi olarak önem kazanmıştır. Doğal su yollarının kesiştiği yerde kurulan Edirne, bunun uzantısı olarak ticari ve kültürel oluşumlarının da merkezi, yüzyıllar boyunca hem önemli bir durak, hem de savunma mevzi olan bir yol ve kale şehri olmuştur.

Before it passes through the mountainous corridors of the Balkan peninsula and flows into the Thracian plain, Menig (Hebros) River first converges with Arda (Arpessos) River coming from the Rhodope mountains and a little further down with the Tunca (Tonzos) River from the north, undulating down the Balkan Mountains. Edirne was founded

in the confluence of these three rivers. This is a nodal point for important routes of communication. Since antiquity, Thrace has played a major role as far as land routes connecting the Mediterranean lands and Europe to Asia are concerned. The Menig valley was the easiest corridor through which these routes could pass in the rugged Balkan terrain. Edirne, at the gateway to the plains of Thrace was the last important stopover for caravans before reaching Istanbul and also became prominent as a suitable position where invaders could be confronted. Set up at the confluence of natural waterways, Edirne has consequently become the focal point for commerce and cultural activity and for centuries has been a fortress used as a defensive position.

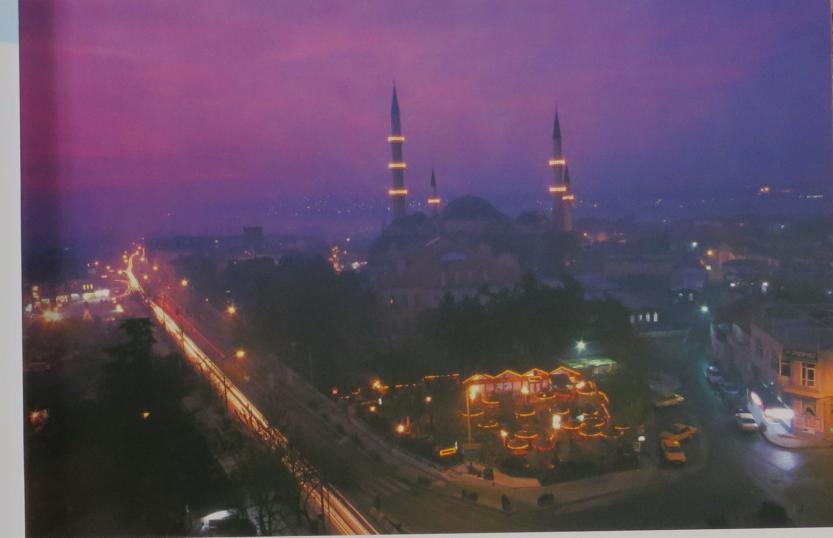
EDİRNE; TÜRKİYE'NİN AVRUPA'YA AÇILAN KAPISI EDİRNE, TURKEY'S GATEWAY TO EUROPE

Türkiye'nin Avrupa'ya açılan kapısı konumundaki Edirne, altı sınır kapısıyla Avrupa'ya bağlanır. Bunlar karayolu ve demiryolu ile Bulgaristan'a açılan Kapıkule, demiryolu ile Yunanistan'a açılan Uzunköprü, karayolları ile Yunanistan'a açılan Pazarkule, İpsala, ve Bulgaristan'a açılan Hamzabeyli sınır kapılarıdır. Kapıkule, Türkiye'nin en önemli ve en büyük sınır kapısı olarak dünyanın sayılı karayolu kapıları arasında yer alır. Bulgaristan sınırlarındaki Kapıkule, özellikle TIR araçlarının geçişlerine açılmasıyla birlikte önemli bir ulaşım ve taşıma kapısı konumuna geldi. Edirne'ye beş kilometre uzaklıktaki Pazarkule Sınır Kapısı Yunanistan'a açılır ve 24 saat boyunca hizmet veren, İstanbul-Kesan yolu üzerindeki İpsala Sınır Kapısı özellikle turizm mevsiminde hareketlenir. Edirne, Uzunköprü Sınır Kapısı'yla da Yunanistan'a demiryoluyla bağlanır. Hamzabeyli Sınır Kapısı, altıncı kapı olarak Edirne'yi karayoluyla Bulgaristan'a bağlıyor.

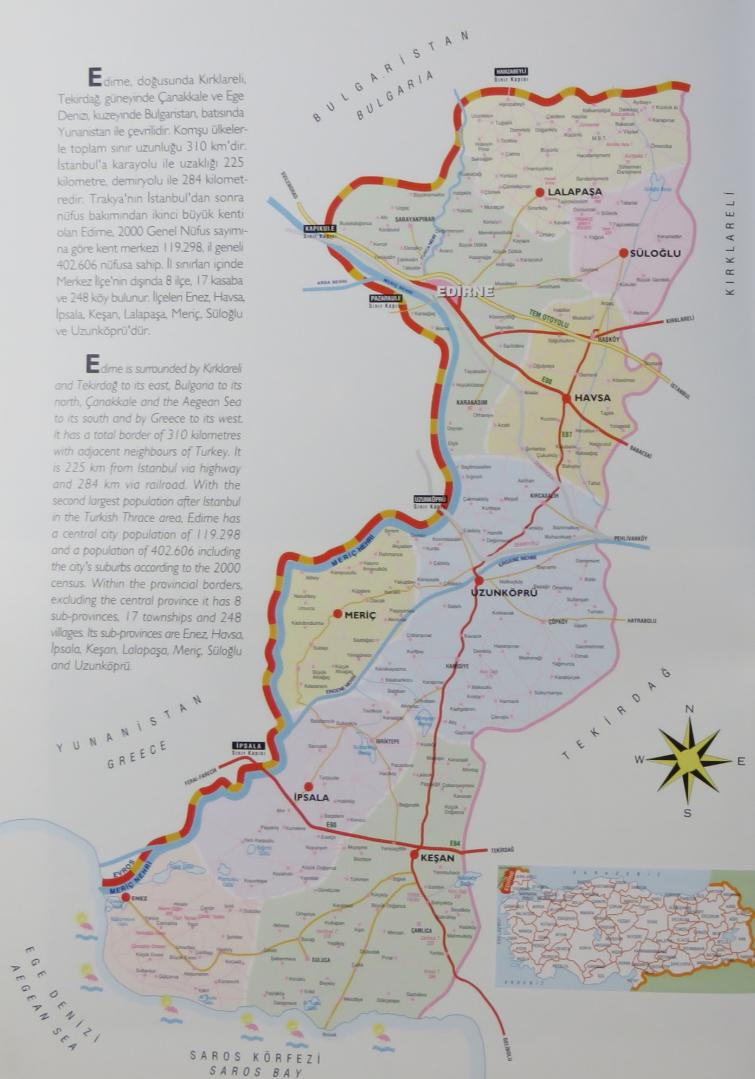
Kapıkule Sınır Kapısı
Kapıkule Border Crossing

Edirne, Turkey's gateway to Europe is connected to its European neighbours with six border posts. These are Kapıkule to Bulgaria via land route and railway, Uzunköprü by railway to Greece, Pazarkule and İpsala to Greece and Hamzabeyli to Bulgaria by land routes. As Turkey's most important and largest border crossing, Kapıkule is among the world's most important border crossing points. Kapıkule the border crossing point to Bulgaria has become an important transportation border crossing especially with the opening of this gate to TIR transport. The Pazarkule border crossing only five kilometres from Edirne joins Turkey and Greece and is open 24 hours a day. The İpsala border gate on the İstanbul-Kesan highway is especially busy during the tourism season. Edirne is connected to Greece by railway also through the Uzunköprü border crossing. As the sixth border crossing, Hamzabeyli border gate connects Edirne via land route to Bulgaria.

Pazarkule Sınır Kapısı
Pazarkule Border Crossing

Edime, doğusunda Kırklareli, Tekirdağ'ın güneyinde Çanakkale ve Ege Denizi, kuzeyinde Bulgaristan, batısında Yunanistan ile çevrilidir. Komşu ülkelere toplam sınır uzunluğu 310 km'dir. İstanbul'a karayolu ile uzaklığı 225 kilometredir. demiryolu ile 284 kilometredir. Trakya'nın İstanbul'dan sonra nüfus bakımından ikinci büyük kenti olan Edime, 2000 Genel Nüfus sayımına göre kent merkezi 119.298, İl geneli 402.606 nüfusa sahip. İl sınırları içinde Merkez İlçe'nin dışında 8 ilçeye, 17 kasaba ve 248 köy bulunmaktadır. İlpala, Havsa, İpsala, Keşan, Lalapaşa, Meric, Sülögölü ve Uzunköprü'dür.

Edime is surrounded by Kırklareli and Tekirdağ to its east, Bulgaria to its north, Çanakkale and the Aegean Sea to its south and by Greece to its west. It has a total border of 310 kilometres with adjacent neighbours of Turkey. It is 225 km from Istanbul via highway and 284 km via railway. With the second largest population after Istanbul in the Turkish Thrace area, Edime has a central city population of 119,298 and a population of 402,606 including the city's suburbs according to the 2000 census. Within the provincial borders, excluding the central province it has 8 sub-provinces, 17 townships and 248 villages whose sub-provinces are Enez, Havsa, İpsala, Keşan, Lalapaşa, Meric, Sülögölü and Uzunköprü.

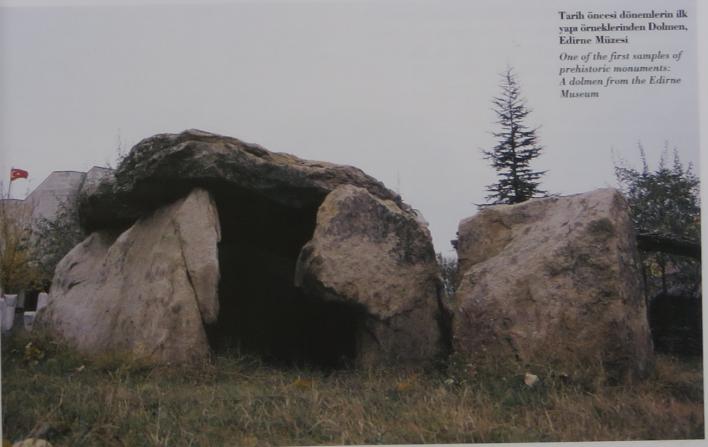
TARIHTE BİR YOLCULUK A VOYAGE INTO HISTORY

Edime'ye ait tarihöncesi ve ilk tarih devirleri hakkındaki bilgiler sınırlıdır. Bölgede 2001 yılında gerçekleştirilen arkeolojik çalışmalar, Trakya'da insan yerleşimlerinin MO. 6200 yıllarına dayandığını ve tamra dayalı köy töpünlüklerinin Anadolu'dan geldiğini ortaya koymıştır. İstanbul Üniversitesi ve Mimar Sinan Üniversitesi Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölümünlere yürüttüklen bilimsel çalışmalarla, Trakya'da binlerce yıl önce gerçekleşen tamra dayalı köy ekonomisi modelinin, tüm Avrupa katassinın uygurak temelini oluşturan sosyo-ekonomik model olduğu belirlenmiştir.

There is limited information about the prehistoric ages and the early history of the area surrounding Edime. Archaeological excavations carried out in the area in 2001 have revealed that the earliest human settlement in Thrace dates back to 6200 BC and that village populations based on agriculture had come from Anatolia. The scientific studies carried out by the Archaeology and History of Art Departments of the Istanbul and Marmara Universities have determined that the agriculture based village economy model implemented in Thrace thousands of years ago is the basis of the socio-economic model that forms the nucleus of the civilisation of the entire European continent.

Tarih öncesi dönemlerin ilk yapı örneklerinden Dolmen, Edirne Müzesi

One of the first samples of prehistoric monuments:
A dolmen from the Edirne Museum

Tarihi kaynaklara göre Edirne ilk kez Trak soylarından Bettegemler ve daha sonra da Trakya'nın büyük bir kısmına yayılmış olan Odrys'ler tarafından yerleşim merkezi olarak seçildi. Bölgeye adını veren Trak uygarlığı hakkında yeterli bilgi henüz bulunmamıştır. Tekirdağ Karaevalı mevkiiinde sürdürilen kazılarda MÖ 5. yüzyıla ait Trak gehr kalıntıları bulunmuştur. Helenistik dönemin başlarında Yunan kültürü ile kalan Trak uygarlığı MÖ 1. yüzyıldan tanrı hanınesinden gelenikdir. Edirne Trak uygarlığı zamanında fazla gelişmediğinden bir şehir konumuna yükselenmedi. Kimi tarihçiler o dönemde adını Uskudama, kimileri Oresta ya da Orestias olduğunu söyler. Diğer yandan Odrys'ler tarafından kurulan bu şehrin Odriya ya da Odrius adını aldığı söylenebilir. Tarihi kaynaklara da rastlanır.

Trakya'nın önce Makedon yolları, ardından da Romalılar tarafından istila edilmesinden sonra, bazı Trakya kasabalarında şehir hukuku egemen olmuştur. Odriya da (ya da Orestias) MS 2. yüzyılda Roma İmparatoru Hadrianus ile birlikte bir şehir hukukuna veşehir kimliğine kavuştu. Bu tarihinden sonra Hadrianopolis adı verilen şehir, idari özgürlüğe sahip bir peşit şehir devleti özelliğini kazandı.

Kale kaplarından birini gösteren bir gravür
An engraving depicting one of the gates of the Castle

Historical sources reveal that Edirne was selected as a settlement first by Bettegemis of Thracian descent and later by the other people of Thracian descent the Odrys that had spread out in most of Thrace. There is insufficient information about the Thrace civilization from which the area takes its name. In the excavations carried out in the Karaevalı area of Tekirdağ, the remains of a Thracian city dating back to the 5th century BC were found. The Thracian civilization that mixed with Greek culture at the beginning of the Hellenistic period exited the scene of history in the 1st century BC. As Edirne could not develop much during the Thracian period it could not become a fully-fledged city. Some historians claim the settlement was then called Uskudama, while according to others it was Orestia or Orestias. On the other hand there are sources that attribute the name to the Odrys who founded the city and hence refer to the name Odriya or Odrius.

Following the invasion of Thrace first by Macedonians and later by Romans in some Thracian cities the law of the cities reigned. Odriya (or Orestias) gained the identity of a city and city law during the reign of the Roman Emperor Hadrianus in the second century AD. The city that came to be called Hadrianopolis after this date became a kind of city-state with administrative autonomy.

MS 2. yüzyıl ve 3. yüzyıl ilk yarısı Roma İmparatorluğu'nun altıncı devri oldu. Trakya şehirleri çok gelişti. Askeri ve ticari bakımdan çok elverişli bir yerde bulunan Hadrianopolis de bu devrenin bütün nümetlerinden yararlanan şehirlerden biriydi. Ancak şehir 4. yüzyıldan itibaren birçok savaşa sahne oldu. Bunlardan biri imparatorluğun sahip olmak isteyen Constantinus ile Licinius arasındaki savastır. Licinius'ı yeninen Constantinus başkenti Byzantium'a (Constantinopolis) nakletmiş, bu durum imparatorluğun Orta Avrupa'ya bağlayan Hadrianopolis'in önemini daha da artırmıştır.

Trakya 4. yüzyılın ortalarından itibaren Hunlann ve Gotlann istilasına uğradı. Edirne tarihinin önemli olaylarından biri Gotlann, imparatorluğun baskısı karşısında Hunlann da yardımını alarak ayaklanmasıydı. Gotlann Balkanları aşarak Trakya'yı istila etmiş ve savaslar bir yüzyl boyunca sürmüştü. Bulundan 378 tarihli Edirne Savaşı sonucunda, İmparator Valens'in ordularını yenen Gotlann İstanbul yolunu açarak yürüyüşlerini sürdürmüştür, ancak Theodosios'un karşı koymuş olduğu Trakya'ya yerleşmelerine engel olmamıştı.

2. yüzyıl ve 3. yüzyıl ilk yarısı Roma İmparatorluğu'nun altıncı devri oldu. Trakya şehirleri çok gelişti. Askeri ve ticari bakımdan çok elverişli bir yerde bulunan Hadrianopolis de bu devrenin bütün nümetlerinden yararlanan şehirlerden biriydi. Ancak şehir 4. yüzyıldan itibaren birçok savaşa sahne oldu. Bunlardan biri imparatorluğun sahip olmak isteyen Constantinus ile Licinius arasındaki savastır. Licinius'ı yeninen Constantinus, who was victorious over Licinius, relocated the capital to Byzantium (Constantinopolis) which rendered Hadrianopolis even more important as it connected the Empire with Europe.

Trakya 4. yüzyılın ortalarından itibaren Hunlann ve Gotlann istilasına uğradı. Edirne tarihinin önemli olaylarından biri Gotlann, imparatorluğun baskısı karşısında Hunlann da yardımını alarak ayaklanmasıydı. Gotlann Balkanları aşarak Trakya'yı istila etmiş ve savaslar bir yüzyl boyunca sürmüştü. Bulundan 378 tarihli Edirne Savaşı sonucunda, İmparator Valens'in ordularını yenen Gotlann İstanbul yolunu açarak yürüyüşlerini sürdürmüştür, ancak Theodosios'un karşı koymuş olduğu Trakya'ya yerleşmelerine engel olmamıştı.

Götüllan saldırısını engelleyen Bizans, daha sonra Hunlara, ardından da Slav ve Bulgarlara aksınla yüz yüze geldi. Saldırılar Türklerin bu yörede egemenlik kumralına dek sürüp gitti. Bulgar saldırısının ilk 813 yılında Krum Han tarafından başlatıldı ve I. Mikhael komutasındaki Bizans orduları ağır bir yenilgiye uğradı. Ancak bu saldırılar İstanbul'un sağlam duvarlarını aşamadı.

914 ve 923 yılında Bulgar Çarı Simeon tarafından iki kez teslim alınan şehir, 11. yüzyıl ortalarında bu kez Peçeneklerin saldırısına karşı kaldı. 1050 yılında Peçenekler tarafından kuşatılan Edirne Kalesi, Peçenek Başbuğlu Sulcu'nun ölümüyle düşmekte kurtulabildi. Buna karşın yöredeki hükümleritler uzun süre devam eden Peçenekler Bizans'taki iktidarı mücadelelerinde rol oynadılar.

Byzantium that stopped the attacks of the Goths, was this time confronted with the attacks launched by Huns, Slavs and the Bulgars. The attacks continued until the Turks established their dominance in this area. The first of the Bulgar attacks was launched by Krum Han in 813 and the Byzantine armies commanded by the Emperor Mikhael I were heavily defeated. But the attackers could not penetrate the strong walls of Istanbul.

The city was taken twice by the Bulgarian Czar Simeon in 914 and 923 and in the middle of the 11th century it was this time confronted with the attacks of the Pecheneks. The Edirne Fortress that was enveloped by the Pecheneks in 1050 was saved from defeat by the death of the Pechenek leader Sulchu. The Pecheneks, however continued their dominance in the area and they played an important role in the struggle for power in Byzantium.

St. Georgios Kabartması, Bizans Dönemi, Edirne Müzesi
St. George's relief, Byzantine Period, Edirne Museum

Roma Çağ Kadın Heykeliği,
Edirne Müzesi
Statuette of a woman, Roman Period,
Edirne Museum

Uzun yıllar Haçlı seferlerine de maruz kalan kent, 14. yüzyılda Bulgar Çarlığı ve Bizans arasında anlaşmazlık konusu olmaya devam etti. Andronikos III. 1341'de ölümden devlet dokuz yaşındaki oğlu Ioannes'e bıraktı. Naip olarak tayin ettiği Kantakuzenos kısa bir süre sonra kendini imparator ilan edince Edirne'de halk meclisinden tepkiyle karşılaştı. İç karışıklıklar kısa bir sürede bütün Trakya'ya yayılmıştı. Kantakuzenos isyanları Sirplardan ve destoluk kurdugu Umur Bey aracılığıyla da Türklerden yardım görenek bastırıldı. Bu dönemde imparatorlar arasında mücadeleler devam etti. Kantakuzenos, Ioannes'e karşı mücadelede yine Osmanlılardan yardım göründü. Dostu ve damadı Orhan Gazi'nin yoldaşı Süleyman Bey komutasında bir Türk birliğinin yardımıyla 1346 yılında Edirne'ye ele geçirdi. Bu savaşlar sayesinde Türkler yenilikçi Trakya yoresini tanyarak, Edirne'nin önemini kavradılar ve bölgeyi belirleyici gücü oldular.

The city that was subjected to the attacks launched by the Crusaders for many years continued to be a bone of contention between the Bulgar Czar and Byzantium in the 14th century. When he died in 1341, Andronikos III left the throne to his nine-year-old son Ioannes. When his regent Kantakouzenos declared himself the Emperor after a short while he was confronted with the reaction of the people's assembly. When the revolt spread to the entire Thrace area, Kantakouzenos was only able to stifle the revolts by getting help from the Serbs and the Turks through Umur Bey with whom he had struck up a friendship. During this period, struggle between emperors continued. In his struggle against Ioannes, Kantakouzenos was again aided by the Ottomans. He captured Edirne in 1346 with the help of a Turkish unit commanded by Süleyman Bey sent by his friend and son-in-law Orhan Bey. As a result of these wars Turks got to know the prolific Thrace area, realised the importance of Edirne and became the determining power in the region.

Edirne Kaleşinin takribi seması
(O. Nuri Peremeci'nin Edirne Tarihi
adlı eserinden)
Layout of the Edirne Castle
(from "The History of Edirne" by
O. Nuri Peremeci)

Edirne Kalesi, Edirne Müzesi
Byzantine inscription, Edirne Museum

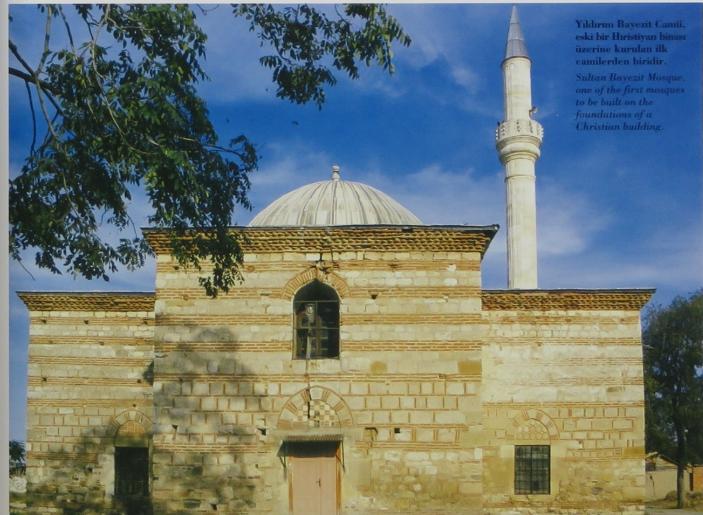
EDİRNE'NİN FETHİ-THE CONQUEST OF EDİRNE

T rakyada fetih hareketlerini Orhan Gazi'nin oğlu Süleyman Bey yürütüyordu. Gelibolu'dan Çorlu'ya kadar Trakya'nın büyük bölümünü Osmanlı topraklarına katan Süleyman Bey, Edirne İstanbul yolunu kontrol altına almıştı. Süleyman Bey'in 1359'da ölümü üzerine, büyük kardeş Murat Bey (Murat Hüdavendigâr) çok yaşlı olan Orhan Gazi'nin ölümüne dek lasası Şahin Paşa ile birlikte Rumeli'deki futuhat (fethler) harekatının başında yer aldı. Bu süre içinde Trakya'da yayılmayı sürdürerek Lüleburgaz ve Babaeski'yi alan Murat Bey, Lala Şahin Paşa komutasındaki bir kuvveti de Adrenapolis (Edirne) içine yolladı. Edirne Tekfur, kalabalık bir ordu ile Sazlıdere'ye kadar gelmisti. Sazlıdere de yapılan zırıv savaşı Bizanslılar, Lala Şahin Paşa komutasındaki Türk kuvvetlerine yenildi.

The conquest of new lands in Thrace was being carried out by Orhan Gazi's elder son Süleyman Bey. He conquered the land from Gelibolu to Çorlu and placed the Edirne-Istanbul road under his control. Following the sudden death of Süleyman Pasha in 1359, his half brother Murat Bey (Murat Hüdavendigâr) remained in control of the conquests undertaken in the Thrace area with his governor Şahin Paşa until the death of Orhan Gazi who was then very old. Murat Bey continued the expansion movement in Thrace during this period. He conquered Lüleburgaz and Babaeski and deployed a contingent under the command of Lala Pasha, his governor to Adrenapolis (Edirne). The chief magistrate of Edirne had deployed all the way to Sazlıdere with a sizeable army. During the ferocious battle conducted in Sazlıdere the Byzantine army was defeated by the Turkish forces commanded by Lala Pasha.

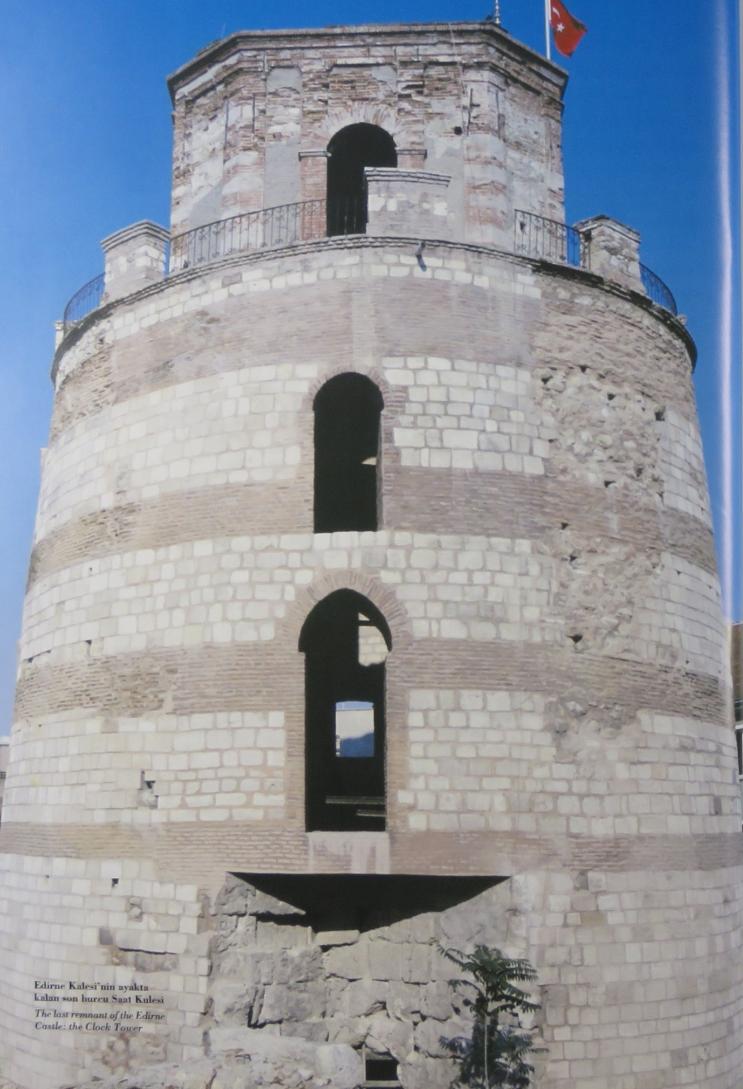

Sultan I. Murat (Hüdavendigâr)

Yıldırım Bayezid Camii,
eski bir Hıristiyan binası
üzerine kurulan ilk
camilerden biridir.
Sultan Bayezid Mosque,
one of the first mosques
to be built on the
foundations of a
Christian building.

Edirne Kalesi'nin ayakta
kalın son borusu Saat Kulesi
The last remnant of the Edirne
Castle: the Clock Tower

Sıvayı sürdürmeyeceğini anlayan Tekfur, çekildiği Edime Kalesi'ni, kaçarak terk etti. Bunun üzerine Edime halkı, kale içinde oturma hakkının kendilerine tanınması koşuluyla kalelinin kapılannı açarak şehir Murat Bey'e teslim etti. Edime'nin 1361'de ele geçirilmesiyle Türklerin Rumeli'deki egemenliği sağlamıştı. Lala Şahin Paşa, kuzyeyde Filibe ve Zagra'yı, Erenos Paşa da Gümülcine'yi alarak, Edime güvenli bir merkez haline getirdi. Kentin adını Edime olarak değiştiren Sultan I. Murat, 1365 yılında Edime'yi Osmanlı başkenti yaptı. Edime'nin fethi, beylikten imparatorlukla uzanan Osmanlı Devleti için onemli bir aşamadır. Fethi sırasında venilen söz gereğince Edime Kalesi, Hristiyan hâlkaya yerleşen yola bırakıldı. Edime'ye gelen sipahi aileleri de kale çevresinde yeni mahaller kurdular. Bir iş konumuna gelen Edime, Lala Şahin Paşa'nın Filibe seferinde harekât noktası oldu. Bu sefer sırasında Hacı İl Bey komutasındaki Osmanlı askerleri, Edime'yi tekrar kazanmak isteyen Macar Krali Lajos önderliğindeki Sırp, Bosnalı, Elflak ve Macarlardan oluşan Haçlı ordusunu bozguna uğrattı. Tarihi Sırpsindiği (Sırbistan Defeat) Victory in Ottoman history, the Ottomans consolidated their power in Thrace. As such Edime became a centre for launching attacks into deeper Thrace and also the staging post for the siege of Istanbul.

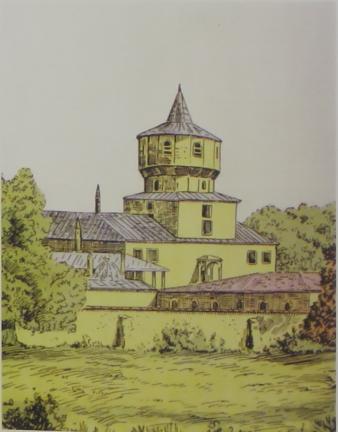
The Chief Magistrate first retreated to Edime Fortress and then escaped. The people of Edime then opened the doors of the city to Murat Bey after getting assurances that they will retain the right to remain within the borders of the fortress. With the capture of Edime in 1361, Turks consolidated their position in the Thrace area. Lala Şahin Paşa then captured Filibe (Plovdiv) and Zogra (Zagora) in the north and Erenos Paşa seized Gümülcine (Komotini) in the south, thus rendering Edime a safe centre. Sultan Murat I changed the city's name to Edime and declared it the Ottoman capital in 1365. The conquest of Edime is a significant event for the Ottoman State in its development from a principality to an empire. In line with the promise given the Christian population of the city during the siege, the fortress of Edime was left to the Christian population as an area of settlement. The Ottoman sipahis (cavalry force) and their families that came to the city after the siege were settled around the Edime Fortress and formed new neighbourhoods. Thus, having become a main base, Edime became the staging post for the Filibe (Plovdiv) expedition of Lala Şahin Paşa. During this expedition, the Ottoman raiders under the command of Hacı İl Bey routed the Crusaders led by the Hungarian King Lajos and comprising Serb, Bosnian, Vlachian and Hungarian forces. Following this battle in 1363 called Sırpsindiği (Serbian Defeat) Victory in Ottoman history, the Ottomans consolidated their power in Thrace. As such Edime became a centre for launching attacks into deeper Thrace and also the staging post for the siege of Istanbul.

Sarayı'nda Adalet Kasrı
Justice Mansion inside the Palace

Edirne Sarayı'nda Çıhannüma Kasrı
(A. Suheyli Ünver'in çalğıması, 1953)

Çıhannüma Mansion in the New Palace
(from a work by A. Suheyli Ünver, 1953)

Osmalı Edirne'şün
çekirdeği Eski Camii
yapıları topluluğu ile
abideler. (1103-1114)

The Old Mosque
construction complex
constitutes the nucleus
of the Ottoman Edirne.

Yıldırım Bayezit'in 1402 yılında Ankara Savaş'ında Timur'a yenilen tutsak düşmesinden sonra Edime, şehzadeler arasında başlayan iktidar mücadelelerine sahne oldu. Osmanlı Devleti'nin Anadolu'daki Türk birliği üzerindeki hakimiyetini kaybettiği ve Fethet Devri olarak anılan bu dönemde önce, Şehzade Süleyman hükümdarlığını Edime'de ilan ederek, Osmanlı hazinesini Bursa'dan Edime'ye taşıdı. Ancak, kardeşi Musa Çelebi, 1410'da onu öldürterek tahta geçti.

Yıldırım'ın oğulları arasında 1413'e kadar süren taht pekişmesi, kardeşlerini atteden Mehmet Çelebi'nin tahta egemen olmasına son buldu. Anadolu'da birlik tekrar sağlanarak devlet toparlanılar. 1422 yılında tahta geçen II. Murat döneminde Edime hızla gelişti. 1424 ile 1439 yılları arasında Edime, 'Darüş Saltana' sıfatı kazanarak gerçek bir başkent olma özelliğini kavuştı ve buradan yola çıkan ordular imparatorluğun sınırlarını genişletti.

Following Yıldırım Beyazıt's defeat to Tambourlane and becoming his prisoner of war in 1402 in the battle of Ankara, Edime became the scene of a power struggle among the Ottoman princes. During this period known in the Ottoman History as the Period of Langor when the Ottomans lost their power over the Turkish unity in Anatolia, Prince Süleyman declared his sultanate and relocated the state treasury to Edime. Later, Musa Çelebi had his brother killed and came to the throne in 1410.

However, the struggle for power continued until 1413 and Mehmet Çelebi who overpowered his brothers ascended to the throne. He maintained unity in Anatolia once more. Subsequently, during the reign of Murat II who came to the throne in 1422 Edime flourished rapidly. Between 1424-1439, Edime was given the title "The Gate of the Sultanate" and became recognised as the empire's capital proper. Armies that set off from Edime conquered new lands and expanded the empire.

EDİRNE İKİNCİ BAŞKENT-EDİRNE, THE SECOND CAPITAL

Edime'de doğan II. Mehmet (Fatih) babasının 1451'de ölümü üzerine doğduğu şehirde tahta çıktı. Edime bu dönemde İstanbul kuşatmasının hazırlıklarına sahne olurken, İstanbul surlarını döven topalar bu kente dokdülü. 1453 yılında İstanbul'un fethedilmesinden sonra Edime başkent unvanının İstanbul'a devretse de Rumeli akınları nedeniley imparatorluk için ikinci merkez olarak önemini sürdürdü. Fatih, çocuğu seferini bu kente planladı. Eğlencelerin en renklerinin yaşandığı kent, 1457 yılında şehzadelerin bir ay süreli sunnet düğünlerine de sahne oldu.

Fatih'in ardından 1481 yılında tahta çıkan II. Bayezit zamanında Edime'de onun adıyla anılan Külliyesinin temelleri atıldı. Yine o dönemde, 1509 yılında 'küçük kıyamet' diye adlandırılınan büyük bir deprem yaşandı. Edime II. Bayezit ve oğlu I. Selim (Yavuz Sultan Selim) arasındaki mücadelede de tanıklandı. Tahtını I. Selim'e bırakmak zorunda kalan II. Bayezit Edime yakınında Sazlıdere'de öldü. İran ve Misir seferlerinin hazırlıklarını bu şehirde yapan I. Selim'in ölümü de Edime yolunda oldu.

Born in Edime, Mehmet II (Conqueror) ascended to the throne in 1451 upon his father's death. While Edime witnessed the preparations for the siege of Istanbul, the cannonballs that pounded the city walls were forged in Edime. Although Edime handed over the title of 'Capital' to Istanbul following its conquest in 1453, it continued its significance for the empire as a secondary capital due to the attacks launched against Thrace. Mehmed the Conqueror planned most of his sieges in this city. The city that was witness to the most colourful organisations of entertainment was also the scene of a month long circumcision ceremony of the crown princes held in 1457.

The foundations of the Beyazıt Complex named after Beyazıt II who came to throne after Fatih the Conqueror in 1481 were laid in Edime. Also during the same period, a major earthquake occurred in 1509 referred to as the 'minor doomsday'. Edime also witnessed the struggle between Beyazıt II and his son Selim I. Beyazıt II who was forced to leave the throne to Selim I died in Sazlıdere near Edime. Selim I who made his preparations for his campaigns against Iran and Egypt in this town died on the Edime road.

Sultan Süleyman (Canuni) 1520 yılında padışah olunca başladığı Belgrad seferine Edirne'den yola çıktı. Kanuni Süleyman zamanında büyük gelisme gösteren şehrin su yolları bu dönemde yapıldı. II. Selim de Edirne'yi seven hükümdarfardan biri olarak sultananın önemli bir kısmını Edirne'de geçirdi. Kentin en önemli eserlerinden Selimiye Camii de bu sevginin bir ürünüdür. II. Selim'den sonra gözden düşen Edirne, I. Ahmet döneminden başlayarak 17. yüzyıl boyunca yine büyük ilgi gördü. Bunun nedeni Edirne'nin o yillarda moda haline gelen avcılık için uygun bir alan olmasıydı. Ayrıca o dönemde gerçekleşen Avrupa seferleri, Edirne'nin önemini daha artırdı. Tunca üzerinde yapılan kayak sefaları da I. Ahmet zamanında başlamıştı.

1658 yılından sonra Edirne'ye gelen IV. Mehmet zamanında şehir çevresi gezinti yerleri, aylaklar ve köşklerle donatıldı. Edirne'den başlayan seferler ve seferlerin getirdiği canlılık nedeniyle kentten parlak günlerini yaşıyordu.

Tavuk Ormanı'ndaki Av Kökü

Souvenir d'Andrinople.

Pont de Orta - İmareti.

Tunca Nehri'nde kayak gezintisi
Boat trip on the Tunca River

Sultan Süleyman the Magnificent (the Law Maker) also launched his Belgrade campaign after he came to throne in 1520 from Edirne. The city's waterways that developed to a great extent during the reign of Suleiman the Magnificent were built during this period. Selim II, also among the Ottoman sultans who were fond of Edirne spent a substantial part of his reign in Edirne. The Selimiye Mosque, one of the significant works in the city is a product of this fondness. Falling from grace after Selim II, the city once again gained prominence during the 17th century starting with the reign of Ahmet I. The reason being Edirne was a suitable area for hunting a new pastime that became popular among the Ottoman sultans. Moreover, the military campaigns launched against Europe during that period increased Edirne's significance. The boat parties held over the Tunca river had started during the reign of Ahmet I.

During the reign of Mehmet IV who came to Edirne after 1658 the recreation areas, hunting grounds and mansions were built all around the city. The city was going through its heyday thanks to the campaigns that set off from Edirne.

1683 yılından sonra Edirne'nin parlak döneminin sona erdiği görülür. Edirne yine her yıl Osmanlı ordularının toplandığı bir merkez durumundaydı ama, üst üste gelen yenilgiler sonucunda Macaristan'dan Balkanlar'dan ve de düşen Osmanlı kalelerinden gelen asker ve göçmenlerle dolup taşyordu. Edirne bu dönem geçtiği iki kanıtlıklıkla da sahne oldu. 1695 yılında Eski Cami'de kılıç kuganarak tahta çıkan II. Mustafa, ordusunun başında üç kez seferde çıktı. 1699 yılında Karlofa Antlaşması'nın sonra bir süre İstanbul'a giden II. Mustafa çok sevdiği Edirne'ni ve avlaklarının özlemine dayanamayarak Edirne'ye yerleştirdi. Bu tutum, İstanbul halkın, özellikle ulama sınıfının geçim sıkıntılına neden sayıldı ve 1703'teki Edirne Ayaklanması olarak anılan olayla II. Mustafa'nın sultani sona erdi. Edirne Ayaklanması kentin gelişimini büyük ölçüde etkiledi; Eski Üstünüğünü yitiren şehir, ancak yeni seferler için İstanbul ve Anadolu'dan gelen birliklerin konakladığı bir ús konumuna gelindi. III. Ahmet'ten sonra, 19. yüzyıl başında II. Mahmut'un gezisine dek Edirne uzun yıllar boyunca padışahının uğrak yeri olmaktadır çıktı.

After 1683 the heydays of the city were over. It was still a centre where Ottoman armies assembled every year but the defeats suffered year after year led to an influx of soldiers and refugees flowing from Ottoman fortresses in Hungary and the Balkans. During this period Edirne was also the scene of much internal turmoil. Mustafa II who came to throne in 1695 following a sword assembly ceremony held in the Old Mosque in Edirne, launched three campaigns from Edirne as the commander in chief of the army. Going back to Istanbul for a while after the signing of the Karlowitz Treaty in 1699, Mustafa II came back to Edirne as he sorely missed his hunting grounds. This was used as a pretext for the falling standard of living of the people of Istanbul and in particular the powerful clergy following which Mustafa II's reign came to an end with the 1703 Edirne Revolt. The Edirne Edirne had an adverse impact on the city's development. Having lost its former supremacy, the city became a mere stop over point for military units coming from Istanbul and Anatolia on their way to new campaigns. Following Ahmet III, Edirne ceased to be the sultan's stop over destination until the beginning of the 19th century when Mahmut II visited the city.

Karaağaç Yolu'nda kış Winter on the Karaağaç Road

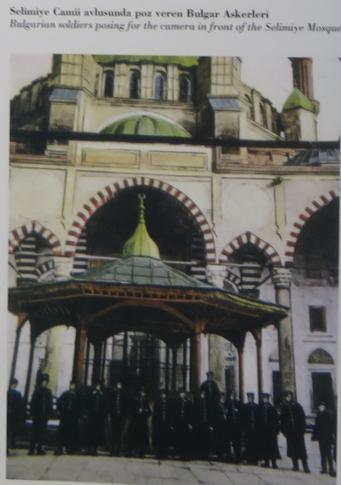

EDİRNE'NİN YAŞADÌĞÌ İSGALLER-EDİRNE UNDER OCCUPATION

Fetheddildikten sonra dört yüz yıl boyunca bir huzur devin yaşıyan Edirne, 19. yüzyıl sonları ve 20. yüzyıl başlarında dört kez düşman işgaline uğradı. Edirne'nin yaşadığı ilk işgal 1828-1829 Osmanlı-Rus Savaşı sonunda gerçekleşti. Edirne Bangı ile sona eren savaşın asıl sebebi Mora ayaklanmasıdır. O sıradı Yenigen Ocağı kaldırılmıştı ve yeni kurulan Nizâmiye Ordusu'nun henüz emekleme çağında olmasının fırsat bilen Ruslar, Osmanlı Devleti'ne savaş ilan eder. Edirne'ye girenek gitti işgal eden Ruslar, Sarayı'nın harem dairesini yanında sadık orduları kurdular. Bu sırada sarayın bazı dairesini yok etmek, Tavuk Ormanı'ndaki bıçık ağaç da kesip yıktılar. Edirne'den ayrılmışken sarıdağı kometi eşgal etti ve düvarlardaki pınarlı sokak gotürdüler. Araya Prusya Selâmînince 1829 yılı Eylül ayında imzalanan ve 'Edirne Bangı' diye anılan anlaştırmaya işgal sona ermiştir.

Edirne kuşatma acısını ikinci kez 1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı'nda yaşadı ve kent 20 Ocak 1878'den 13 Mart 1879'a kadar Rus işgal altında kaldı. Bu dönemde kentin birçok semti yıkılmıştır.

Kuşatma altında Edirne'nin bombardanlığı,
Le Petit Journal, 1913
The besieged city of Edirne being bombarded,
Le Petit Journal, 1913

Following its conquest by Turks in 1361, Edirne had a period of peace and tranquility for 400 years. It was occupied four times by enemy forces between the end of the 19th century and the beginning of the 20th century. The first occupation was at the end of the 1828-1829 Ottoman-Russian War. The main reason for the war that ended with the Edirne Peace Agreement was the revolt in the Peloponnese peninsula. At the time, the Janissary corps was disbanded and the new Nizâmiye Army was in its infancy. Russia took advantage of this situation and made impossible demands on the Ottoman Empire and declared war when the Ottomans did not comply. The Russian Army then occupied Edirne and bivouacked near the Harem complex in the Palace. Meanwhile they destroyed some of the palace's pavilions and cut many trees in the nearby Tavuk Forest and burned them. When they left Edirne they took with them some valuable objects in the palace as well as the tiles in the palace. This was followed by the Prussian Campaign and with the signing of the Edirne Peace agreement in 1829 the occupation had ended.

Edirne lived through the disgrace of occupation a second time during the 1877-1878 Ottoman-Russian War and the city remained under Russian occupation from 20 January 1878 to 13 March 1879. Many parts of the city were destroyed during this period.

BALKAN SAVAŞI-THE BALKAN WAR

Edirne 5 Ekim 1912 tarihinde ilan edilen Balkan Savaşında Bulgarlar saldırısına uğradı. Yoğun bombardımanlar sonucu şehirde yangınlar ve büyük hasarlar meydana geldi. Tamamen kuşatılan Edirne, açlık, yokluk, koler, tifo salgınlarının altında saldırıya kahramanca direndi. Şükrü Paşa komutasındaki Osmanlı ordusu Edirne'yi beş ay boyunca kahramanca savunmuş ve bu olay savaş tarihinde "Edirne Savunması" adıyla geçmiştir. Bu savunmaya rağmen Şükrü Paşa, Osmanlı hükümetinin yanlış politikalardan ve diğer cephelerdeki yenilgiler nedeniyle 26 Mart 1913'te teslim olmak zorunda kaldı. Balkan Savaş galipleri kendi aralarında anlaşmazlığa düşünce Osmanlı Devleti bundan yarananlımiş ve Edirne 21 Temmuz 1913'de geri alınmıştır.

During the Balkan War declared on 5 October 1912, Edirne came under the attack of Bulgarians. The city suffered intensive fires and damage as a result of heavy artillery fire. Completely enveloped by the enemy, the people of Edirne resisted heroically in the face of hunger, lack of resources, and cholera and typhoid epidemics. Ottoman forces under the command of Şükrü Paşa defended the city for five months and as a result this war is mentioned in the annals of history as the Edirne Defence. Despite this heroic defence, Şükrü Paşa had to surrender on 26 March 1913 as a result of the Ottoman Government's wrong policies and defeats on other fronts. When the victors of the Balkan War were in disarray among themselves the Ottomans took advantage of the situation and reclaimed Edirne on 21 July 1913.

Edirne Müdafi Şükrü Paşa
Şükrü Pasha: the heroic defender of Edirne

Ayvacık Tabayı önünde bir bateriyann şehit olmuş erleri
Dead soldiers in front of the Ayvacık Bahâ Emplacement

Hüdârâk'ta Şükrü Paşa sun tutukluğunda yaşadığı karargâh
Military headquarters in Hüdârâk where Şükrü Pasha was imprisoned

Edime'nin gördüğü son işgal Millî Mücadele yıllarına rastlar. Edime bu kez 24 Temmuz 1920 yılında Yunan işgaline uğradı. Yunan hükümeti tarafından Doğu ve Batı Trakya, genel valilik olarak Yunanistan'a katılırken, Edime de bu ilin merkezi yapıldı. Trakya ve Edime'nin kuruluşu bütün ülkenin kuruluşuna bağlıydı. 26 Ağustos 1922'de başlayan "Büyük Taarruz" sonucu elde edilen zaferle Edime'nin kuruluşu gerçekleştirilmiş oldu. Mudanya Antlaşması hükümlerine göre işgal gününün tamamına sona ermese, 25 Kasım 1922'de Edime yeniden Türk yönetimine kavuştu.

Selimye'de Yunan Askerleri
Greek soldiers in Selimye

The last occupation Edime witnessed coincides with the National War of Independence. This time the Greeks occupied Edime on 24 July 1920. While the Greek government added eastern and western Thrace to Greece as a general governorship, Edime was made its capital. The liberation of Edime was dependent upon the liberation of the country as a whole. As such, with the General Counter Attack launched on 26 August 1922, Edime was also liberated. According to the provisions of the Mudanya Truce, upon an end to the occupation, Edime was once again united with Turkish rule on 25 November 1922.

Yunan Askerleri Meric Köprüsü'den şehre girerken
Greek soldiers entering the city through the Meric River

Trakya'da Kuvay-i Milliyeciler
National Defense Forces in Thrace

Lozan Barış Antlaşması ile, Türkiye'nin batı sınırları kesinleşti. Karaağaç Edime'nin bir parçası olarak 15 Eylül 1923 tarihinde geri alındı. Böylece yeni Türkiye Cumhuriyeti Devleti Atatürk'ün "yurta barış, dünyada barış" şiar doğrultusunda yepyeni bir döneme adım atıyordu.

With the signing of the Lausanne Treaty, the western borders of Turkey were finalized. Karaağaç was taken back as part of Edime on 15 September 1923. Thus, the new Turkish Republic entered a new era with Atatürk's famous words 'Peace at Home, Peace in the World'.

Karaağaç'taki Lozan Anıtı
Lausanne Monument in Karaağaç

Edirne'de hayram töreni, 1924
Festivities, 1924

15 Eylül 1923 tarihinde Karaağaç'ı teslim alan Türk Heyeti
Turkish delegation who took back Karaağaç on 15 September 1923

ATATÜRK EDİRNE'DE-ATATÜRK IN EDİRNE

Atatürk Edirne'ye üç kez gelmiştir. Bolayır Kolordusu Hareketi Şube Başkanı olan Binbaşı Mustafa Kemal, 21 Temmuz 1913 tarihinde, Edirne'yi Bulgar işgalinden kurtaran Osmanlı Ordusu ile birlikte Edirne'ye gelmiş ve on dokuz gün Edirne'de kalmıştı. Kolordu Komutanlığına atanın Miralay Mustafa Kemal 14 Ocak 1916'da görevini Edirne'de teslim almış ve bir büyük ay Edirne'de kalmıştır. Atatürk Edirne'ye 21 Aralık 1930'da Cumhurbaşkanı olarak üçüncü kez gelmiştir. Belediye binasında beş gün kalan Atatürk'ün misafir kaldığı oda ayinen korunarak ziyarete açıldı.

Edirne Belediye binasında Atatürk'ün kaldığı oda
The room at the municipal building where Atatürk stayed overnight

30

Atatürk came to Edirne three times. He came to Edirne on 21 July 1913 as the Bolayır Corps Operations Branch Chief Major Mustafa Kemal and stayed in Edirne for 19 days. Appointed as the Corps Commander, Colonel Mustafa Kemal assumed his post in Edirne on 14 January 1916 and remained in Edirne for a month and a half. Atatürk came to Edirne a third time as the President on 21 December 1930 and stayed at the municipality building for five days. The room he stayed in has been preserved exactly as he used it and has been open for visits.

ANIT ŞEHİR EDİRNE EDİRNE THE MEMORIAL CITY

Edirne'nin tarihöncesi ilk yerleşim yeri Saraykapınar köyü yol üzerindeki Çardaklı mevkiiidir. MÖ 4. yüzyıla ait keramik buluntular buradaki höyükten elde edilmiştir. Tarihöncesi dönemlerde ait bilinen en önemli eserler, Edirne'nin kuzeyinde Lalapaşa ilçesinde bulunan dolmen ve menhirlerdir. Asıl kumlığını Osmanlı döneminde bulan Edirne'nin önceki dönemlerine ait eserlerin çok azı günümüze ulaşabilmistiir.

Edirne Ayasofya'sının eski bir fotoğrafı
An old picture of the Hagia Sophia in Edirne

Yıldırım Külliyesi, 1399-Yıldırım Complex

The first prehistoric settlement of Edirne is the Çardaklı location on the Saraykapınar village road. Ceramic artefacts dating back to the 4th century BC were found in the tumulus nearby. The most significant prehistoric findings around Edirne were the dolmens and menhirs found in the Lalapaşa subprovince to the north of Edirne. Very few of the prehistoric artefacts from the Edirne area have reached us and the city of Edirne found its true identity during

Edirne Saat Kulesi'nin 19. yy. sonlarındaki genel görünüşü
Edirne Clock Tower by the end of the 19th century

31

Edime MÖ 2. ve 3. yüzyıllarda bir Roma şehri olarak gelişmiştir. Bu dönemden yapı kalıntıları günümüze kadar gelebilmiş. En önemli eser Edirne Kalesi'dir. Roma İmparatoru Hadrianus (117-138) zamanında inşa edilen Edirne Surları, 360 bin metrekare alan üzerinde dikdörtgen bir planla inşa edilmiş ve ve her köşesinde bir silindir burç, duvarlarında 12 kule ve 9 kapısı bulunuyordu. 19. yüzyılın ortalarına kadar gelebilecek Kale ile ilgili bilgiler 3. yüzyılda ait sikkeler üzerindeki tasvirlerden edinilmiş ancak şehir mimarisiyle ilgili geniş bilgiye ulaşmak mümkün olmamıştır. Köse kulelerinden sadece saat kulesi, kale burcu kalesi ile birlikte korunmuştur. Bizans dönemi şehir dokusu içinde önemli bir yapı olan Kılise Camii günümüze ulaşamamıştır. 1751 depreminde yıkılan Kılise Camii, Edirne'nin fethinden sonra camiye çevrilmiştir. 5. yüzyılda inşa edilen Ayasofya Kilisesi de 1902'de tamamen yıkılmıştır. Erken hristiyanlık döneminin önemli dini mimari örnüklerinden bir de 4. yüzyıla tarihlenen Sinatikon Kilesi'dir. Roma döneminde inşa edilen, çeşitli inşa devreleri geçip Bizans döneminde de onarılarak kullanılan bu yapılar korunamamıştır. Osmanlı yönetimine geçer Edirne sur işi, kaleşehir konumunu betimlemiştir. Sur dışında gelgen ilk mahalledede inşa edilen Yıldırım Külliyesi erken hristiyan dinin örenliğinin günümüze ulaşmış eseridir. 4-5. yüzyıldan kalma bir hristiyan binası kalıntıları üzerne, erken Osmanlı dönemi tabanlı cami planında inşa edilmiştir.

Edirne Kalesi'nden günümüze ulaşan kalıntılar
The remnants of the Edirne Castle

Edime had flourished in the 2nd and 3rd centuries BC as a Roman city. The most significant extant work from this era is the Edirne Fortress. The fortress walls built during the reign of the Roman Emperor Hadrianus (117-138), were constructed on a surface area of 360 thousand square metres on a rectangular plan. On each corner is a cylindrical tower and a total of 12 towers on the walls and 9 gates. Information on the fortress remained intact until the mid 19th century is obtained from the images on coins dating back to the 3rd century but no information could be obtained on the architecture of the city. The only tower that is intact today is the clock tower that has been preserved along with its base. The structure called the Church Mosque, which is of significance within the fabric of the city's architecture in the Byzantine era did not reach our time intact. The church that was destroyed during the earthquake of 1751 was converted into a mosque after the conquest of Edirne by the Ottomans. The Hagia Sophia church built in the 5th century BC was also completely destroyed in 1902. Another example of the early Christian era is the Sinatikon Church dating back to 4th century BC. These structures built in the Roman era and used during the Byzantine era after having undergone various repairs have not survived. The inner walls of Edirne have lost their character as a fortress-city after the Ottoman take over. Yıldırım Mosque Complex built in the first neighbourhood that flourished outside the city walls is a work that has survived from the early Christian era. It has been built on the plan of an early Ottoman era mosque with its hospices on the remains of a Christian structure dating back to the 4th-5th century.

EDİRNE, OSMANLI BAŞKENTİ-EDİRNE THE OTTOMAN CAPITAL

Edime, erken dönemde Osmanlı mimarisinin (1299-1501) merkezlerinden biridir. Fethedildiği 1361 yılında, Tunca kenarında ve kale içinde kurulmuş küçük bir şehirken, Osmanlı Türklerinin eLINE GEÇTİKEN SONRA CAMİLER, SARAYLAR, KÖPRÜLER, KERVANSARAYLAR, HANLAR, HASTANELER VE İMARETLER gibi anıtsal yapıları sosyal dokusunu hızla oluşturarak iki yüzyl içinde döneminin sayılı şehirlerinden biri haline geldi. 15. yüzyl başlarında Bursa odaklı gelişmeleri izlemekle birlikte, sonraki gelişmelerle bâsakâm olusturan önemli yapılar, yüzyl boyunca Osmanlı sanatının en üst düzey eserini Edirne'de inşa edilmiş, bu özellikle 16. yüzylда da sürdürmüştür. Eviya Çelebi Seyahatnamesinde IV. Murat (1623-1640) zamanında yapılan bir sayıma göre, Edirne'de on dördü selatin camii (sultanlar adına yaptırılan büyük cami), üç yüz üzvi vizirler veya ayan tarafından yaptırılmış 314 cami bulundugu söyley. Bunun之外, 164 cami ile birlikte 61 caminin adını veren Edirne'de 164 mescid, 56 tekke ve zaviye, 49 medrese, 103 merkat ve türbe, 9 imaret, 53 mektep, 4 gârgı, bedesten ve arasta, 24 han, kervansaray, 16 hamam, 13 sebil, 124 çeşme, 8 köprü saptanmıştır. Bu yapıların büyük bir kısmı korunamamış, geriye 84 eski eser kalmıştır.

Edime is one of the centres of early Ottoman architecture (1299-1501). It was a small fortress-city on the banks of Tunca River when it was conquered in 1361. Following the Ottoman conquest, however, with the construction of such edifices as mosques, bridges, caravanserais, inns, hospitals, and soup kitchens, and the rapid formation of a social fabric, it became a leading world city within a span of 200 years. Although in the early 15th century, it followed developments based in Bursa, other significant structures that formed the basis of further architectural development and the pinnacles of Ottoman architecture were built in Edirne and this continued in the 16th century as well. In his great travel writings called the Seyahatname, the Ottoman traveller and writer Eviya Çelebi states that there were 314 mosques in Edirne 14 of which were built for the sultans and the remaining were built by grand viziers. In addition to these he names 61 mosques. A total of 164 mesâats (a prayer hall without a minbar), 56 tekkes and zaviyes (religious sect centres), 49 medreses (religious schools), 103 tombs and graves, 24 inns, 16 baths, 13 free water dispensers, 124 fountains and 8 bridges.

ESKİ CAMİ-THE OLD (ESKİ) MOSQUE

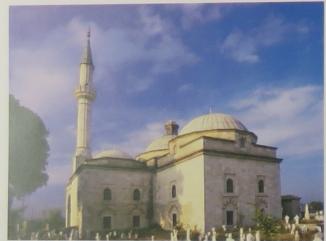
Edirne'nin ilk antsal yapısı, 1403'de Süleyman Çelebi'nin yapımını başlattığı, kardeşi Musa Çelebi'nin devam ettiirdiği ve 1414'te Mehmet Çelebi tarafından tamamlanan Eski Cami'dir. Osmanlı Edirnesi'ndeki tek çanlı cami olan Eski Cami yapılar topluluğuyla atılmıştır. Bedesteni ve günümüzde ulaşmamış olan medresesiyle kütüphane meydana getiren caminin mimarı Alâettin uygulayıcı Ömer Bin İbrahim'dir. Yaklaşık 50x50 metre boyutlarında cami, dört kare ayak üzerine yükselen esit büyülüklükte dokuz kubbe ile örtülüdür. Osmanlı döneminde çok kubbeli yapılan içinde önemli bir yen vardır. II. Murad zamanında onarımı battarafındaki minare, bu sırada inşa edilmiştir. 1748 yangını ve 1752 depreminden zarar görən yapı, I. Mahmut zamanında onanılmıştır. Taşkapının kavşarsındaki mukamasının kullanılması, memer minberin yan yüzeylerindeki geometrik bezeme, batı girişini kuşatan renkli taş kakımlar, onanın sırasında ortaya çıkan özgün kalım işlen, Eski Cami'nin önemli özelliklerini içerdigini göstermektedir.

The first monumental architectural structure built in Edirne is the Old Mosque. Its construction was started by Süleyman Çelebi in 1403 and was continued by his brother Musa Çelebi and completed in 1414 by Mehmet Çelebi. The Old Mosque construction complex constitutes the nucleus of the Ottoman Edirne. The architect of the complex with its covered bazaar and medrese (the medrese is not intact) is Haci Alâettin of Konya and the builder who executed the construction is Ömer bin Ibrahim. The mosque is perfect square of 50 metres covered by nine domes of equal size. It is significant among the multi domed Ottoman mosques. The minaret on the west side was repaired and rebuilt during the reign of Murat II. Damaged by fire in 1748 and by earthquake in 1752, it was repaired by Mahmut I. The west door with its double arches and polychrome voussoirs beneath a handsome cornice of arabesques, and the original embellishments revealed during the restoration testify to the fact that the Old Mosque has some significant architectural features.

MURADIYE CAMII -MURADIYE MOSQUE

Sultan II. Muratın kentin özel bir noktasına yaptığı kılıçlıyesi Bursa'daki gelişmelerin devamı nitelikindedir. Edirne Mevlîvhane'sı olarak 1426 yılında yaptırılan günümüze ulaşmayan mevlevî tekkesi ve sıbyan mektebesi önemli bir yapılar topluluğudur. Caminin içi dış görünüşündeki sadelikle karşılaşıldığında şartıacak kadar zengindir. Tabhaneli camının duvarlarını kaplayan mavi-beşaz altmış çinilen, Osmanlı dönemindeki giri sanatının özgün ömeklerinden. Ülkemizdeki kültür varlıklarında tek örnekdir. Çini mihrabı ise, Bursa'daki Yeşil Cami mihrabının ardından Türk sanatının en muhteşem pini mihrabıdır ve Osmanlı pinciciliğinin 15. yüzyılda ulaşığı düzeyi göstermektedir.

Üç Şerefeli Camii
Üç Şerefeli Mosque

ÜÇ ŞEREFELİ CAMİ -ÜÇ ŞEREFELİ MOSQUE

Üç Şerefeli Cami, sanat tarihçileri tarafından "Osmanlı mimarisinin klasik döneme geçiş hazırlayıcı" olarak kabul edilir. Sultan II. Murat tarafından 1437-1448 yılları arasında şehir merkezine yaptırılan cami, iç kütühe ve farklı bigimlerde tasarılmış dört minareyle Edirne siluetine damgasını vurur. Yanındaki Saati Medrese ve mekteple birlikte külliye oluşturur. Güney kısmındaki Peyker Medresesi ise Fatih döneminde yapılmıştır. Burmalı minaresinden dolayı Burmalı Cami adıyla da anılır. Üç Şerefeli Cami, Osmanlı Türk Mimarisinde önemli bir gelişmenin ilk uygulaması olmuştur. Edimeli tarihçi Ruhi Çelebi'ye göre miman Usta Müşlîhiddin, uygulayıcı ise Mimar Şahabettin'dir. Klasik merkezi planlı Osmanlı cami mimarisinin öncüsü olan eser birçoğuz Osmanlı sanatında ikililer temsil eder. Yapı enine dörtgenen kapalı bölüm (hanım) ve sadırvanlı avludan oluşur. Yapı, altı ayak üzerinde oturan 24.10 metre çapındaki büyük kubbe ve yanlardaki ikişer küçük kubbeye, merkezi bir mekanın etrafında bütünlük. Camiye adını veren Üç şerefeli minare 67.62 metre boyuyayla eski anıtsal ömekterin ve Selimiye'den sonra en yüksek minare olarak bilinir.

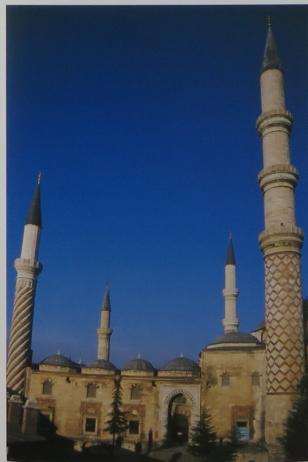

38

The Üç Şerefeli Mosque is considered by art historians as the transitional phase to the classical period of Ottoman architecture. Built in the city centre by Murat II between 1437-1448, the mosque puts its indelible stamp on the city skyline with its extraordinary proportions, and four minarets all designed differently. It constitutes a complex with the adjoining Timekeepers' Medrese and school. The followers' Medrese or religious school to the south was built during the reign of Fatih the Conqueror. Due to its spiral stone patters up the trunk of one of its minarets, the mosque is also called Burmali Mosque, or Spiral Mosque. The Üç Şerefeli Mosque is the first of its kind in the development of Ottoman architecture. According to Edirne historian Ruhi Çelebi, its architect is Master Müşlîhiddin and the expert artisan who built it was Architect Şahabettin. As a pioneer of the Ottoman mosque with classical central plan, represents the first of its kind in Ottoman architecture from many aspects. The mosque comprises a rectangular enclosed area (hamm) with the long side of the rectangle being the facade and a courtyard with a sadırvan (ablution fountain). The construction is based on a central plan whereby the 24.10 metre diameter large dome rests on six columns and there are also two small domes on the sides. The Minaret with three galleries from which the mosque takes its name is 67.62 metres tall and is known as the tallest minaret after Selimiye Mosque also in Edirne.

39

Her üç şerefeye ayni yollardan şıklamasını sağlayan planıyla Selimiye minarelerine öncü olmuştur. Caminin sadırvanlı avlusunu, Osmanlı mimarisindeki ilk ömek olmasına rağmen tasarımını ve aynı zamanda büyük bir ustalık sergiler. Avlunun revak kubbelerinin kalemli işlen, Bursa Yesil Camii'den sonra en eski ömekler olarak bilinir. Süsleme programı içerisindeki, taş bezeme, az sayıda çini bezeme, pencere kanatlarındaki ahşap işıklık, özgün kalemli işlen erken dönem Osmanlı sanatının sekin ömekleridir. Üç Şerefeli Cami ile başlayan gelisme, Selimiye ile donuk noktasına ulaşacaktır.

With three spiral staircases superimposed one on top of the other, it has pioneered the Selimiye minarets. Although the first of its kind in Ottoman architecture, its sadırvan courtyard is masterfully designed and built. The columns in the court carry handsome arches with red and white voussoirs. There is a high portico with five verd-antique columns divided from the revaks by side gates. Some of the domes of the court are still richly painted and are regarded as the oldest examples after the Green Mosque in Bursa. The arched doors with interacting polychrome marbles carry inscriptions of considerable elegance. The wood workmanship in the window shutters are also among the exemplary works of early Ottoman art. The architectural development that began with the Üç Şerefeli Mosque reached its culmination with the Selimiye Mosque.

SULTAN II. BAYEZİT KÜLLİYESİ -SULTAN BAYEZİT II COMPLEX

Edime'de 15. yüzyıl sonunun bir başka karakteristik yapısı da II. Sultan Bayezit tarafından 1484-1488 yılları arasında Mimar Hayrettin'e yaptırılan II. Bayezit yapıları topluluğudur. Cami, imaret, hastane, medrese, hamam, mutfak ve ambarlardan oluşan bu yapı, İslam dünyasının en büyük dini hâzır kurumlardan biridir. Dört duvar üzerinde oturan 21 metre çapındaki büyük kubbe ile örtülü olan caminin sağ ve solunda da alçak dokuz kubbeli bir tabhane bölümü bulunur. Mermereş olsunmuş minibin ayn bir deger taşıır. Somaklı sütunlarla dayalı mahfîl ilk kez bu camide kurulmuştur. Caminin kapısı ahşap işçiliğin en güzel örneklerindenendir. Külliye içinde medrese ve hastane yer alır. Hastanenin en önemli mekanı büyük kubbeli kısım bunun etrafında sıralanan altı kubbelli oda ve beş sedirli sofadan oluşur. Medresesi revaklı gevîl bir bahçenin etrafında kubbelere örtüldü on sekiz talebe odasıyla, büyük kubbeli dershanelerden meydana gelir. Bahçe ortasında bir şadırvan vardır. Caminin doğu tarafında imaret, fodia (ekmek finni) ve mumhane yer alır. Şifahane günümüzde Trakya Üniversitesi'ne bağlı Sağlık Müzesi. Medrese ise Ale Hekimîyi birimi olarak hizmet vermektedir.

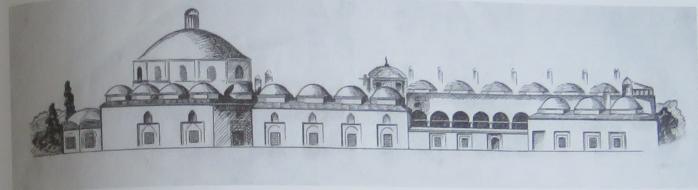
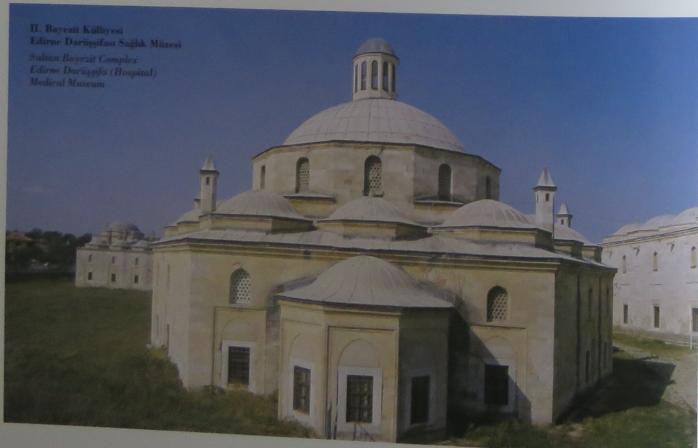
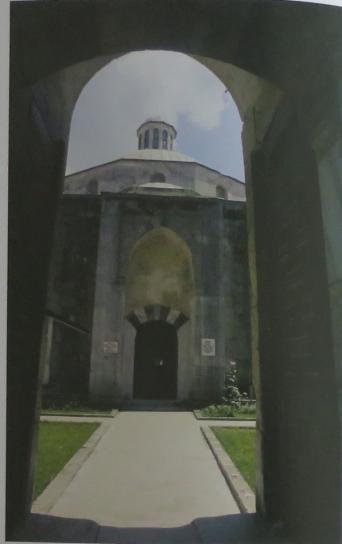
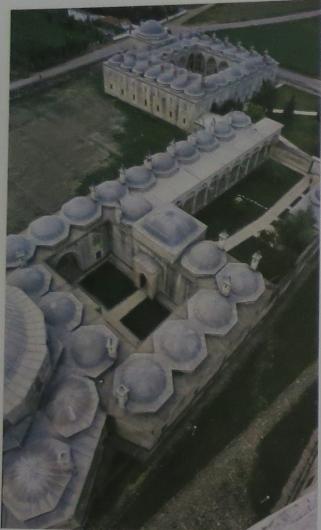

EDİRNE DARÜSSİFASI EDİRNE DARÜSSİFA (HOSPITAL)

Trakya Üniversitesi, Sultan II. Bayezit Külliyesi'nin oluşturulan binimizin yaşamı geçirilmesi çabalar çerçevesinde, Osmanlı mimarisinin özgün özellikler içeren Şifahane ve Tip Medresesi bölmelerini yeniden düzenleyerek Sağlık Müzesi oluşturmuş ve yaşamına süreklilik kazandırmıştır. Diğer binimlelerle birlikte Mimar Hayrettin'in planladığı Darüşşifanın külliyye içinde yer aldığı, poliklinik, yataklı hasta bakımı, psikolojik hastalar için müzikle tedavi ve devazis akl hastalanna ayrılan odalar tasarılanmış olmasının önemlidir.

Trakya University has rearranged the Hospital and Medical School that bear original features of Ottoman architecture as part of the efforts to revive the Sultan Beyazıt II Complex and converted it into a Health Museum so as to render a continuity to the complex. It is a notable that the Darüşşifa with its polyclinic, in patient treatment, music treatment for psychologically disturbed patients and the rooms reserved for incurable mentally ill is included in the complex designed by architect Hayrettin.

Edirne Darüşşifahane, Yüksek mimar Sedat ÇetintAŞ'ın rölevesi
Layout by architect Sedat ÇetintAŞ

SELİMİYE; KENTİN TACI -SELİMİYE; THE CROWN OF THE CITY

Mimar Sinan'ın "ustalık eseri" dediği Selimiye Camii, Sultan II. Selim'in emriyle 1569-1575 yılları arasında inşa edildi. Selimiye Camii, teknik mükemmelliği, boyutları ve estetik değerlenmeye döneminin ve sonraki zamanlara en muhteşem eseridir. Mimar Sinan'ın Osmanlı Türk cami mimarisinin merkezi kubbeyi taşıyan mimarı unsurların mühendislik problemlerini gözdügü en başarılı antsal dini mimari örmegidir. 31,50 metre çapındaki merkezi kubbe, yan kubbeler kullanılmadan 8 büyük ayaklı tasınması sayesinde geniş mekan arayışına en iyi çözüm yolu bulmuştur. Yapının merkezi niteliginin dışardan aplıca algılamasına yardımcı olan bir diğer öğe de 70,89 metre yükseklikte üçer şerefeli dört minaresidir. Sinan, Selimiye'nin merkezi yapı özelliğini belirlerken, her yönden görülebilecek imkani veren bilinci yer sepiyile de dikkati çekmektedir.

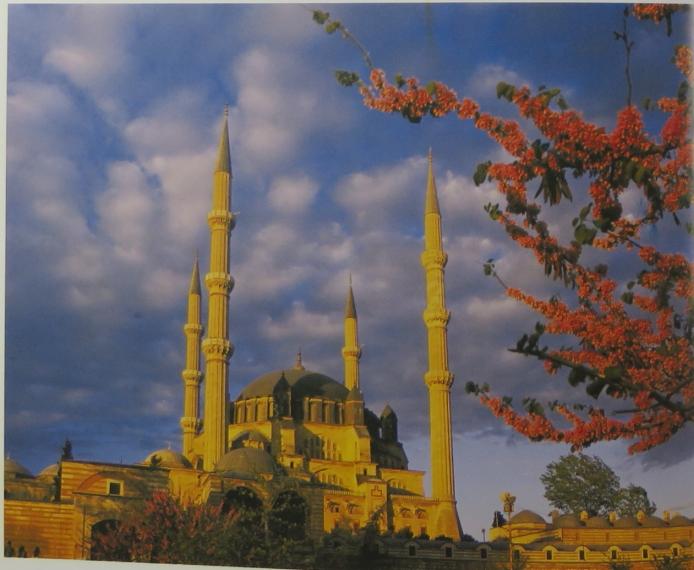
The Selimiye Mosque, which the renowned Ottoman architect Sinan has called his "work of mastery" was built between 1569-1575 upon the orders of Sultan Selim II. With its technical excellence, dimensions and aesthetic value, Selimiye Mosque is a masterpiece of its time and the era that followed it. It is the most successful monument of religious architecture where Sinan has solved the Ottoman Turkish mosque architecture's basic architectural problems associated with the elements carrying the central dome. The 31.50 metre diameter dome rests on eight large columns without resorting to lateral domes and as such, presents the best solution to the search for the largest possible space. Yet another device aiding the clear perception from outside of the structure's central orientation are the four minarets each 70.89 metre high and with three galleries. Sinan is also noteworthy in his deliberate choice of location while determining the central feature of the mosque, as the location enables the mosque to be seen from all directions.

Selimiye Külliyesi
Selimiye Complex

Selimiye Camii, klasik Osmanlı dönemi cami mimarisinin süsleme programını tüm boyutlarıyla tanıtmış açısından önemlidir. Çiniler, kalem işi bezemeleri, pencerelerindeki cam işçiliği ömeklen bunun belgeleridir. Hünkar mahfili, müezzin mahfili, minberin yapının önemine uygun düzeye ele almıştır. Çini süslemeleri 16. yüzyıl İznik çinçiliğinin doruk noktasına ulaşlığının işaretlendirdi. Müezzin mahfilindeki Edimekârî kalem işleri klasik dönemin en seçkin ömekleridir. Revaklarla çevrili avlu ortasında yer alan mermer şadırvan mimari elemannın oransal mükemmellüğünü dile getirir. Taş duvarla çevrili geniş dis avlu içinde yer alan Dar'ül Sibyan, Dar'ül-Kura, Dar'ül-Hadis Edime Müzesi'nin çeşitli bölümlen olarak kullanılmaktadır. Yine müze haline getirilmiş olan medresenin çok zarif revaklı avlusunda şadırvanya dikkat çeker. Heybetle yükselen cami terasının altında uzanan Arasta, Sultan III. Murat zamanında Mimar Davut Ağa tarafından camiye vakıf olarak yapılmıştır.

Selimiye Mosque is also significant since it embodies all aspects of the classical Ottoman mosque architecture's decorative paradigm. Its tiles, festoons and the glasswork on its windowpanes are testimony to this. The sultan's section, the muezzin's section, and the minber have been dealt with in proportion to the importance of the overall structure. Its tile embellishments indicate that the 16th century Iznik tile workshop has reached its pinnacle. The Edime type festoons are the most distinguished examples of the classical era in Ottoman mosque architecture. The marble şadırvan in the middle of the courtyard surrounded by revaks exhibits the proportional excellence of the architectural elements. The Dar'ül Sibyan, (Small Boys' Koran School), Dar'ül Kura and Dar'ül Hadis situated within the large courtyard surrounded by a stone outer wall are being used as various parts of Edime Museum. The courtyard of the medrese that has also been converted into museum has a revak with a splendid şadırvan in the middle. The arasta (old shopping mall) under the mosque's terrace the tower above magnificently, was built during the reign of Sultan Murat III by architect Davut Ağa as a revenue generating religious foundation for the mosque.

Selimiye Taz Kapısı
Taz Gate at Selimiye

Mihrap

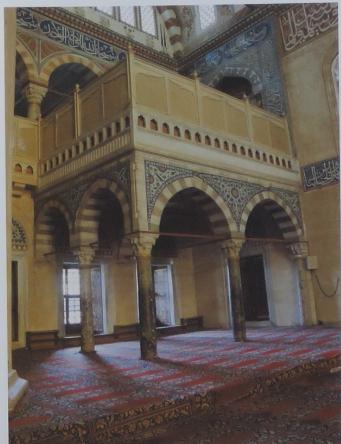
Minber

Kubbe-Dome

Sultan Mahfili-Sultan's section

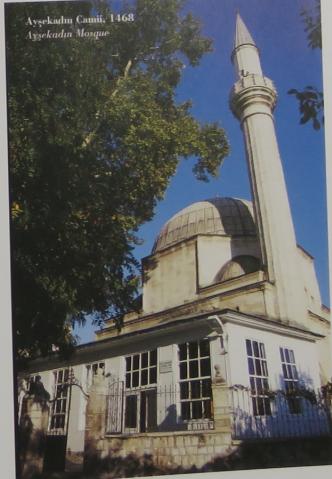
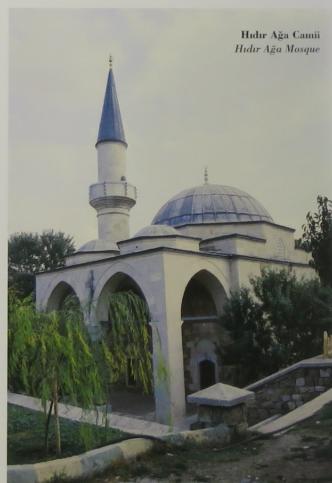
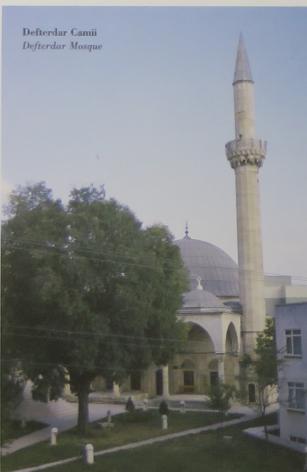
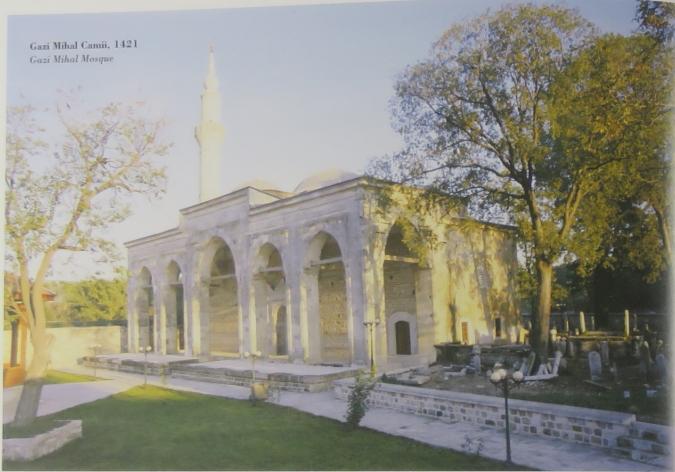
MİMAR SİNAN-THE ARCHITECT (MİMAR) SİNAN

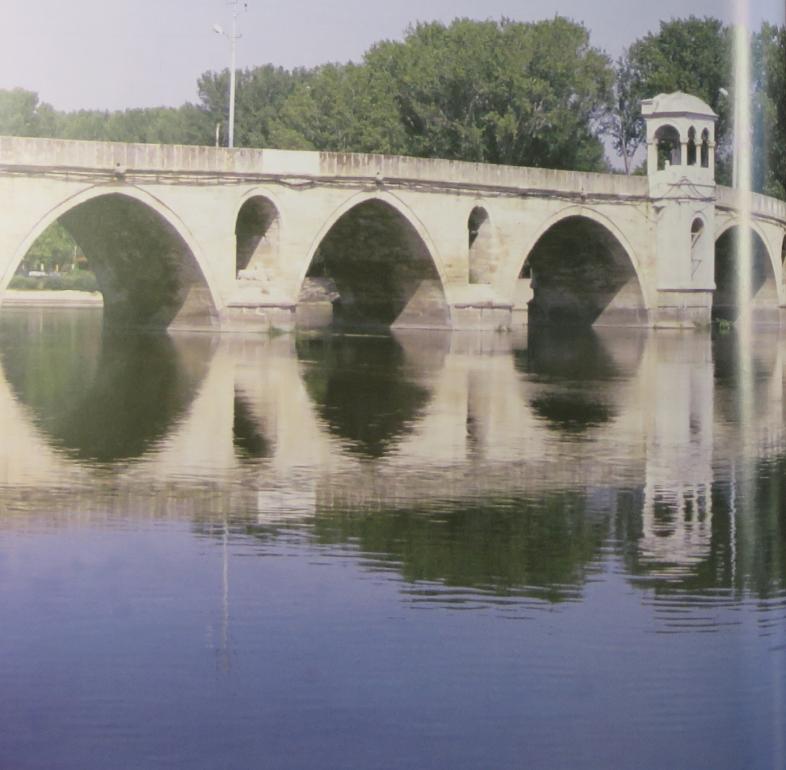
Dünyaca ünlü Türk Mimar Sinan'ın 1490-1588 yılları arasında yaşadığı bilinmektedir. Kaysen sancığındaki köyünden 10 yaşında devşirildi. 1520'de yeniceri oldu. Kanuni Sultan Süleyman'ın Belgrad, Rodos, Boğdan, Irak gibi doğuda ve batıda çok seferne katıldı. Irak seferinde Van Gölü'nü geçmek için girmi, Boğdan seferinde Prut Irmağı üzerine köprü inşa etti. Katıldığı seferlerde değişik kültürlerin mimari yapılarını inceleyerek teknik ve estetik birimk elde etti. Boğdan seferi dönüşü memimarlığa yükseldi. Başında bulunduğu Hassa Mimarlar Ocağı başlığı ile 50 yıl, sayısız yapıta imza atarken aynı zamanda İmparatorluğun en parlak döneminin tüm mimarlık, mühendislik ve bayındırı işleni yürüttü. Sinan, 14. yüzyıldan beri gelişerek gelen mimarlık mirasını ustaca kullanmayı bilmış, bu mirasa yaptığı özgün katkılarıyla, Osmanlı klasik dönemini yaratırken, dokları hem doğu hem de batı uygarlıklarına uzanan, kendine özgü yalın ve evrensel bir bireşim oluşturmayı başarmıştır. Yapılanlarında en önemli yeri camiler inşa etmekti. Hamamlar, kervansaraylar, köprüler de inşa eden Sinan'ın Edirne'deki başlıca eserleri ise; Selimiye Külliyesi, Rüstem Paşa Caravanserayı, Ali Paşa Çarşısı, Kanuni ve Yanlızgöz köprüleri ile Sokullu, Tahtakale, Mezitbey hamamlarıdır.

The world-renowned Turkish architect Sinan is known to have lived between 1490-1588. He was converted into the Moslem faith at age twenty from his village in the Kaysen province. He became a janissary in 1520. He went on several military campaigns of Suleiman the Magnificent to include the Belgrade, Rhodes, Moldavia and Iraq. He constructed a boat to cross Lake Van for the Iraq campaign and a bridge for the Moldavia campaign. During the campaigns he participated in he observed architectural styles and techniques of different cultures and gained expertise and aesthetic wealth of information. On his return from the Moldavia campaign he was promoted to the post of chief architect. Through the Military Order of Architectures he was in charge of he had countless architectural works built during a span of fifty years and undertook the entire architectural, engineering and public works projects in the heyday of the Ottoman Empire. Sinan masterfully exploited an architectural tradition that dated back to the 14th century. With his original contributions to this tradition, while he created the classical Ottoman architectural period, he continued to create a unique and universal synthesis the roots of which extended to both the Western and Eastern civilisations. Although mosques figure as the most prominent among his works, Sinan also built public baths, caravanseras and bridges. Among his chief works in Edirne are the Selimiye Mosque complex, Rüstem Paşa Caravanserayı, Ali Paşa Shopping complex, Süleyman the Magnificent and Yalnızgöz bridges as well as the Sokullu, Tahtakale and Mezitbey public baths.

SULARIN GERDANLIĞI; KÖPRÜLER-BRIDGES; THE NECKLACES OVER RIVERS

Balkanların yüksek dağlarından doğan Meriç, Arda ve Tunca ırmakları Edirne'de buluşur ve daha güneyde Ergene Irmağı'nın sulanı da alarak Ege Denizi'ne dökülür. Edirne'nin tarihi, ekonomisi ve kültürü içerisinde bu ırmaklar kadar, izenindeki köprüler de önem taşır. Kentin sahip olduğu birbirinden önemli yapıtlarla birlikte köprüler, Osmanlı başkentini değişik coğrafyalara bağlar. Edirne'nin fethinde nehirler üzerinde sadece Gazi Mihal ve Yıldırım Köprülerinin yanında daha eski dönemde yapılan köprülerin bulunduğu bilinmekte. Osmanlı başkenti olarak gelişen Edirne de bir süre sonra köprülerin sayısı arttı. Sarayıç'ında bulunan ve günümüzde ulaşamayan köprüler dışında, bugün Edirne'de dokuz önemli tarihi köprü bulunmaktadır.

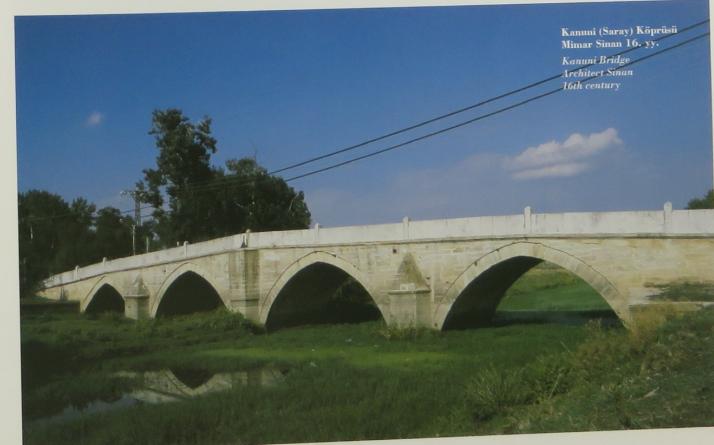
The Meriç, Arda and Tunca rivers springing out of the high mountains of the Balkans meet in Edirne and flow into the Aegean after joining the Ergene river further south. The bridges built on these rivers are just as important as the rivers within the history, economy and cultural heritage of Edirne. In addition to the various structures in the city, these bridges connect Edirne to different geographies. It is known that during the conquest of Edirne, there were other, older bridges in place of the Gazi Mihal and Yıldırım Bridges in Edirne. As the number of bridges soon increased in Edirne that developed as the Ottoman capital. Apart from those in the suburb of Sarayı which did not survive until the present, there are nine important historical bridges in Edirne.

Gazimihal Köprüsü-Gazimihal Bridge 1420

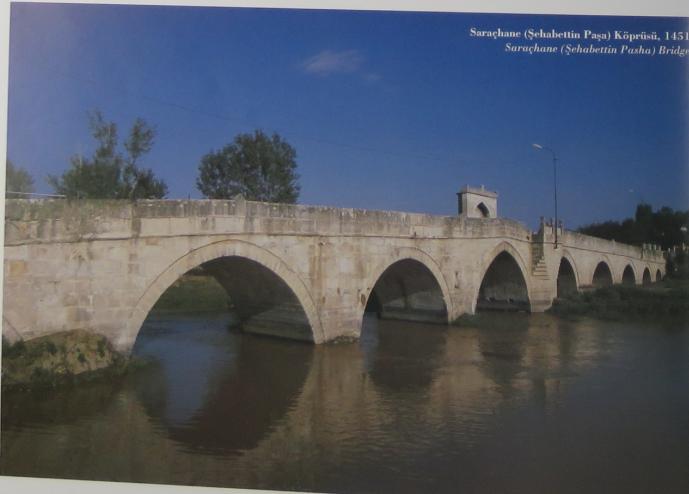

Fatih (Bence) Köprüsü-Fatih Bridge, 15 yy.

Kamuni (Kamuni Köprüsü)
Mimar Sinan 16. yy.
Kamuni Bridge
Architect Sinan
16th century

Sarayıçinde Tunca Irmağı üzerinde iki köprü bulunur. Bunlar, Mimar Sinan tarafından 16. yüzyılda yapılan ve şehri Sarayıçine bağlayan Kanuni (Saray) Köprüsü ve Adalet Kasrı yanında, Cephanelik adıyla da anılan 15. yüzyıl öreni Fatih Köprüsüdür. Bu iki köprünün ardından geçen Tunca'nın sulan yaklaşık bir kilometre sonra bir başka köprü ile karşılaşır. Sarâğhane (Şahabettin Paşa) Köprüsü adıyla anılan bu eser 1451 yılında ünlü vezir Hâdim Şâhabettin Paşa tarafından yaptırılmıştır ve kemerli bir köprüdür. Tunca Nehrinin gerdanlıklarından bin de Mimar Hayrettin'in eseri olan ve II. Bayezid Külliyesi ile birlikte 1488 yılında yapılan Beyazıt Köprüsü'dür. Şehirle Beyazıt Külliyesini birbirine bağlayan köprü, Osmanlı köprü mimarisinin önemli ömeklerinden. Mimar Sinan'ın bir başka eseri olan Tekgöz (Yalnızgöz) Köprüsü, II. Selim zamanında Beyazıt Köprüsünün devamı olarak tek bir kemer şeklinde inşa edilmiştir.

Sarâğhane (Şahabettin Paşa) Köprüsü, 1451
Sarâğhane (Şahabettin Pasha) Bridge

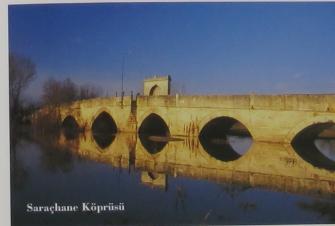
Tunca üzerindeki bir diğer köprü, dönemin defterdan Ekmekçizade Ahmed Paşa tarafından yaptırılan Tunca (Ekmekçizade Ahmed Paşa) Köprüsüdür. Eski Köprü adıyla bilinen bu yapının mimarı Mehmet Ağa'dır. Edime ile Karaağaç semtini birbirine bağlayan iki önemli köprüden bindir. Eser 1608-1615 tarihleri arasında inşa edilmiştir.

In Sarayıç there are two bridges over the Tunca river. These are the Suleiman the Magnificent (saray) bridge connecting the city to Sarayıç, built by Sinan in the 16th century and the 15th century Fatih the Conqueror bridge also called the Arsenal bridge near the Justice Mansion built in the 15th century. The waters of Tunca passing under these bridges meet yet another bridge two kilometres downstream. This work known as the Sarâğhane (Şahabettin Bey) Bridge, had been built for the famous vizier Hâdim Şâhabettin Paşa in 1451 and has ten arches. Yet another necklace on Tunca river is the Yıldırım bridge built by architect Hayreddin in 1488 along with the Beyazıt complex. Connecting the city and the Beyazıt complex, the bridge is an important example of Ottoman architecture. Another work by Sinan, the Tekgöz (lonely eye) bridge was built during the reign of Selim II as an extension of the Beyazıt Bridge towards the complex and has a single arch.

Another important bridge on the Tunca River is the Tunca (Ekmekçizade Ahmed Paşa) bridge built by Ekmekçizade Ahmed Paşa, the Minister of Finance at the time. The architect of this bridge also known as the Old Bridge is Mehmet Ağa. It is one of the two bridges connecting Edirne and its Karaağaç district. The bridge was built between 1608-1615.

Köprüler içinde en eski 1420 tarihli Gazi Mihal Köprüsüdür. Tunca Nehri üzerinde Bizans devrinde kalma köprü yerine, fetih sonra kâğır olarak inşa edilen ilk köprü özelliğini taşır. 158 metre uzunluğunda, 6 metre enindeki köprünün 16 kemerli vardır. III. Mehmet döneminde Tunca'nın yataklığı değişmesi üzerine köprüye iki göz ilave edilmiş, 1640, 1755 yıllarında iki kez onarım görevi 1899 yılında inşa ettirilerek, bu tarihi sonra Hamidiye Köprüsü adıyla da anılmaya başlanmıştır. Bu köprü yakınında bugün iki köprü daha vardır. Bunlar Yıldırım ve Seferşah köprüleridir. Seferşah Köprüsü Tunca'nın zaman zaman sualanına çare olarak inşa edilmiştir.

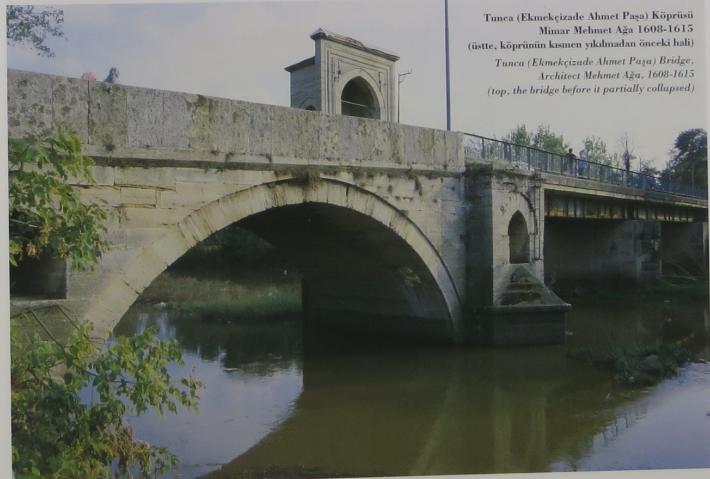
The oldest among the bridges in the city is the Gazi Mihal Bridge built in 1420. It is the first stone bridge built over the Tunca river to replace the Byzantine bridge that used to be there. The 158 metre long bridge is six metres wide and has 16 arches. Two arches were added to the bridge during the reign of Mehmet the III as Tunca changed its bed. The bridge was consequently repaired twice, in 1640 and 1755 and rebuilt in 1899 to be called the Hamidiye Bridge. There are two more bridges near these bridges today: the Yıldırım and Seferşah bridges. Seferşah Bridge was built as a remedy for the often flooding waters of Tunca River.

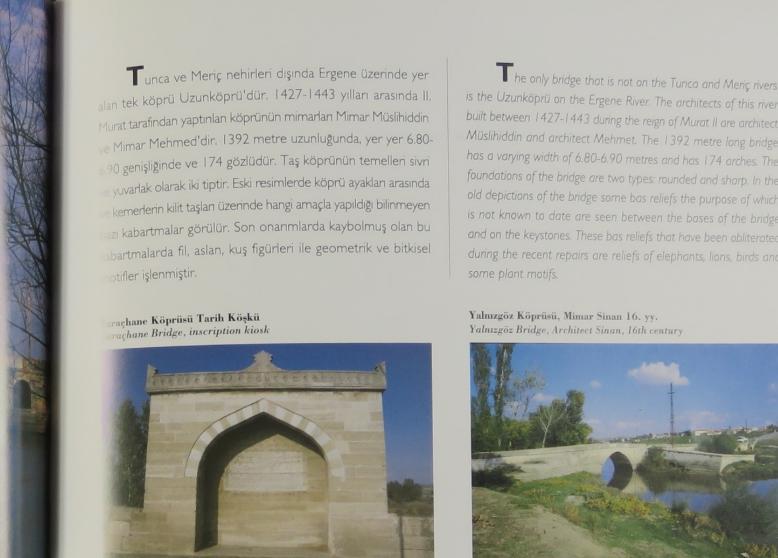

Sarâğhane Köprüsü

Tunca (Ekmekçizade Ahmed Paşa) Köprüsü
Mimar Mehmet Ağa 1608-1615
(üste, köprümin kırılan yıklıkları önceki hali)
Tunca (Ekmekçizade Ahmed Paşa) Bridge,
Architect: Mehmet Ağa, 1608-1615
(top, the bridge before it partially collapsed)

Edime köprüleri içinde en büyüğünden bir Meriç Nehri üzerinde kurulan Menç Köprüsüdür. Sultan Abdülmejid zamanında 1842-1847 tarihleri arasında yaptırılmıştır. Mecidiye Köprüsü ve Yeni Köprü de anılır. 263 metre uzunluğunda 7 metre genişliğindeki köprü on üç kemerli ve yapkare korkuluğudur.

Among the biggest bridges built in Edirne is the Meric Bridge built on the Meric River. It was built during the reign of Sultan Abdülmejid between 1842-1847. It used to be called the Medidiye Bridge and the New Bridge. The 263 metre long, 7 metre wide bridge has three arches and a single peace railing.

Meriç Köprüsü ve Tarih Köşkü
Meriç Bridge and inscription kiosk

Tunca ve Meriç nehirlerinde Ergene üzerinde yer alan tek köprü Uzunköprü'dür. 1427-1443 yılları arasında II. Murat tarafından yaptırılan köprünün mimarı Mimar Müslühdîn ve Mimar Mehmed dir. 1392 metre uzunluğunda, yer yer 6.80-9.90 genişliğinde ve 174 gözülüdür. Taş köprünün temelini sıva yuvarak olarak iki tıptır. Eski resimlerde köprü ayakları arasında kemerfim kilit taşıyan üzerinde hängi amaçla yapıldığı bilimeyeniçi kabartmalar görür. Son onanımlarda kaybolmuş olan bu kabartmalarda fil, aslan, kuş figürleri ile geometrik ve bitkisel örfiler inlemiştir.

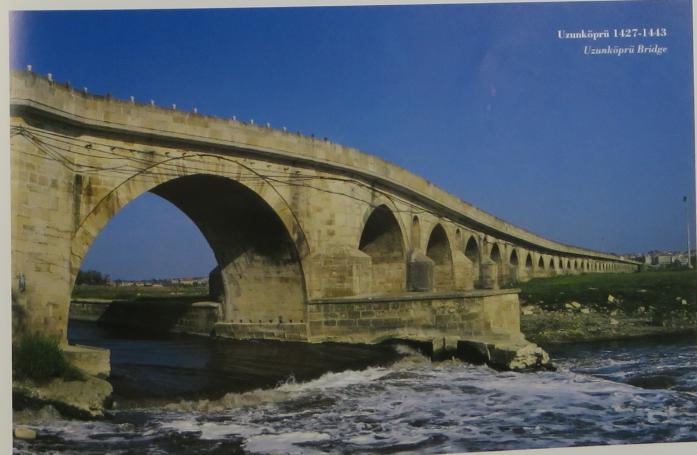
araçhane Köprüsü Tarih Köşkü
arachane Bridge, inscription kiosk

Yalnızgöz Köprüsü, Mimar Sinan 16. yy.
Yalnızgöz Bridge, Architect Sinan, 16th century

Uzunköprü Bridges

EDİRNE SARAYI-EDİRNE PALACE

Nehirlerin köprüleri kurarak taşlandıran Osmanlı sultanları, saraylarını da bu suların kenarına inşa ettirdiler. Sarayı-Cedid-i Âmire Tunca sahiline kuruldu. Türkler tarafından Edirne'de ilk saray, kentin ele geçirilmesinden hemen sonra Sultan I.Murat (Hüdâvendîgân) tarafından yaptırıldı. Bu saray Selimiye Camii'nin üzerinde bulunduğu Kavak Meydanı'nda kurulmuştur. Sarayı Atik adıyla anılan eski saray alanında kazı çalışmalarını sürdürmektedir. Edirne'de ikinci saray (Sarayı-Cedid-i Âmire) Tunca'nın batı kıyısında II. Murat tarafından 1450 yılında yaptırılmıştır. Hükümdânn ölümü üzerine duran inşaat çalışmalarına oğlu II. Mehmet (Fatih) tarafından tamamlanmıştır; Yeni Sarayı'da Çihilnûma Kasrı (Has Odası), Kum Kasrı, Bâb-i Hümayun, Harem-i Hümayun, Alay Meydanı, Arz Odası, Matbah-i Âmire, Enderun gibi sarayın fonksiyonel yapılan bulunuşmaktadır. Edirne Sarayı'nı çok seven padışalar, sonraki yıllarda sarayı ilavelere gelmiştir ki ve kasırlarının sayısı yirmi şık olmuştur.

Ottoman Sultans who put crowns over rivers in the form of bridges also built their palaces near rivers. Sarayı-Cedid-i Amire (The New Palace of the Sultans) was built on the banks of the Tunca River. The Turks' first palace built in the area was the one built shortly after Murat I (Hüdâvendigâr) captured the city. This palace was built on the Kavak Square on which the Selimiye Mosque also stands. Excavations are continuing at the old palace called Sarayı Atik. The construction of the new palace in Edirne started by Murat II in 1450 and the construction that had been halted upon Murat's death was resumed by his son Mehmet II (the Conqueror). The New Palace had functional sections such as the Çihilnûma Mansion, Kum Mansion, Bab-i Hümayun, Harem-i Hümayun, Alay Meydanı, Arz Odası (Audience Chamber), Matbah-i Amire (Kitchens), Enderun (sultan's private quarters). Sultans who were very fond of the Edirne Palace developed and made additions to it in the years to come whereby the number of mansions in the palace went up to 20...

Bostancıbaşı Kasrı
Bostancıbaşı Mansion

Adalet Kasrı
Justice Mansion

Saray Mutfakları'nın bugünkü durumu
Imperial Kitchen today

Saray Hamamı
Imperial Bath

Saray giriş kapısı "Bâbüssâade"
Main Gate of the Palace

1829 Rus işgalı sırasında Ruslann ordugâhi olan sarayın birçoq yapısı tahrip olmuş, değerli pek çok saray eşyası kapılmıştı. 1860'larda Vali Hürşit Paşa tarafından onarınma başlanan Sarayı, 1878 yılında ikinci Rus işgalı sırasında Ruslann Edirne'ye yaklaşması üzerine bu alanda bulunan cepneliğin Vali Cemil Paşa'nın emriyle ateşlenmesi üzerine, yanık kül oldu. Bugün bu görkemli saraydan kalanan Adalet Kasrı ve bir kaç yapı kalıntıları ibaretten. Ancak, dünyayı titteren Osmanlı Sultanlarının görkemi sarayın unutulmadı. Konuya gönül vermiş birçoq bilim adamı ve yönetici tarafından temellemi ortaya çıkarma girişimleri sürdürdü. 1995 yılında filen başlayan çalışmalar, 2001'de kamulaştırma uygulanmasıyla ayrıntılı projeye dönüştürme aşamasına getirildi. Saray alanında sürdürulen kazılarda sarayın temel yapısını birimlerin saptanması amacılandı. Osmanlı İmparatorluğu'nun yönetim ve yaşama mekânlannı oluşturan Saray alanının yeni bir ortama kavuşturması, Osmanlı başkenti Edirne için büyük anılar taşımaktadır.

Dr. Rifat Osman (1874-1933)
Balkan Savası'nda ve 1. Dünya Savaşı'nda Edirne'de doktor ve hastekim olarak hizmetlerde bulundu. Gerevinin düşündüğü konularında Edirne ve Edirne Sarayı üzerinde yazdırıldı, resimler yaptı. 25 yıl süresince Edirne Sarayı'nu yapıştı ve varlıklarının gün ışığına çırıldanmışlığını içten ugraya verdi.

The palace was used as a headquarters by the Russians during the 1829 Russian invasion when many parts of the palace were destroyed and many valuable objects had been taken away. In the 1860's the governor of the city Hürşit Paşa launched a repair effort but when the Russian army started closing on the city in the 1878 invasion, the governor exploded the ammunition depot in the area as a result of which the palace was burnt to the ground. The only remains from this palace today are a few ruins and the Justice Mansion. However, the magnificent palace of the Ottoman Sultan's who brought the world to its knees has not been forgotten. A group of experts and administrators who have devoted themselves to this issue have continued their efforts to retrace the foundations of the palace buildings. The efforts that were launched in 1995 reached a stage in 2001 whereby the area in question will be expropriated for renovation work. Work is under way now to determine the exact locations of the palace's functional units. The renovation and revitalisation of the Palace area that constituted the administrative and living quarters of the Ottoman sultans is of great significance for the Ottoman capital Edirne.

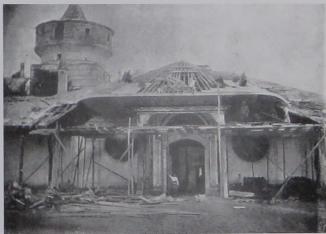
Dr. Rifat Osman (1874-1933)
Served as a physician and chief surgeon in the Balkan War and the First World War. In addition to his professional career, he wrote articles on Edirne and the Edirne Palace and produced paintings. For 25 years he has worked towards bringing to light the architectural wealth of the Edirne Palace.

- 1 — İdyne Kasrı, 2 — Schahzadeler Paşa Konağı, 3 — Küçük Kapı (Gölkök Kiosk), 4 — Sultan Hürşit Paşa Sarayı, 5 — Adalet Kasrı, 6 — Tekke Kapı Galerisi, 7 — Adalet Kasrı, 8 — Hürşit Kiosk, 9 — Bostandırı Kasrı, 10 — Hürşit Paşa Konağı, 11 — Schahzadeler Paşa Camii, 12 — Schahzadeler Paşa Konağı, 13 — Balık Hisarı, 14 — Aley Merdiven, 15 — Küçük Han, 16 — Amire, 16 — Küçük Kiosk, 17 — Küçük Padisah Han, 18 — Hazine Hanı, 19 — Fethiye Hanı, 20 — Hazine Hanı, 21 — Kıpçak, 21 — Harem Hanı, 22 — Bâlik Han, 22 — Bâlik Han, 23 — Bahâaddin Kiosk, 24 — Kadı Hanı, 25 — Küçük Han, 26 — Sultan Taşlığı, 26 — Avcı Sultan Mescidi, 27 — Hanı, 28 — As Kiosk, 29 — Değirmen Kiosk, 29 — Saray Hanı, 30 — Küçük Hanı, 30 — Hanı Sultan Ahmet Hanı, 31 — Küçük Hanı, 32 — Küçük Sofas ve Yatak Hamamı, 32 — Valide Sultan Hanı, 33 — Çorluk Dairesi, 34 — Harekat Hanı (Harem mahvesi hâstanesi), 35 — Asker kiosk

Çahumna Kasrı'nın bugünkü durumu
Çahumna Mansion today

**EDİRNE'DE, TUNCA NEHRİ SAHİLİNDE
—SARAY-I CEDİD-İ ÂMIRE'NİN KUSHAKISI
GÖRÜNÜŞÜ (1916—1923 HİCİH YILLARI ARASI)**
(Dr. Rifat Osman'ın 1923 de yaptığı tablosu tablodan)

Edirne Sarayı Bâhûssâdede tâmir halinde
(Dr. Rifat Osman'ın Edirne Sarayı kitabından)
Main Gate at the Edirne Palace being renovated
(from the book entitled "Edirne Palace" by Dr. Rifat Osman)

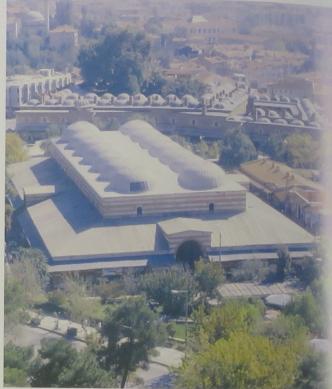
**Dr. Rifat Osman'ın 1923 yılında
yaptığı Edirne Sarayı tablosu**
**Edirne Palace as painted by
Dr. Rifat Osman in 1923**

ÇARŞILAR-BAZAARS

BEDESTEN-BEDESTEN BAZAAR

Bedesten erken Osmanlı dönemi eserlerinden biridir. Sultan Mehmet Çelebi tarafından Eski Camî'ye vakfı olarak 1418 yılında yaptırılmıştır. Değerli eşya ve mücevher satılan garşı anlamına gelen Bedesten'in mimarı Alâattin'dir. Yaklaşık 41x78 metre boyutundan dikdörtgen biçiminde yapı, sıradağın 14 yüksek kubbe ile kaplıdır. Dört cephesinde 54 dükkan yer alır. Başkın sıvı tonozla örtülü dükkanları almen kemen hiszlarından geçen ahsap bir saçak bütün yapıyı dolanır. Her cephenin ortasında bulunan dört büyük kapı vardır. İç mekândaki dört yüzde 36 dükkan bulunur.

Bedesten is an early Ottoman period work. It was built upon the orders of Sultan Mehmet Çelebi in 1418 as a revenue generating foundation for the Old Mosque. The architect of Bedesten, or jewellers' quarter is Alâattin. The 41x78 rectangular structure is covered by rows of 14 high domes. There are a total of 54 shops on its four sides. A wooden awning passing along the front arch of the shops covered with sharp vaults surrounds the entire building. Each side of the rectangular structure has one large gate in the middle. There are 36 shops on the sides facing the inside of the rectangular structure.

ARASTA-ARASTA

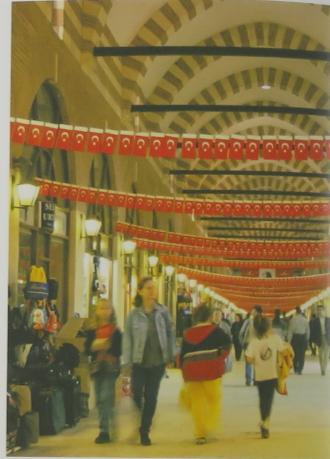
Arasta, II. Selim'den sonra padişah olan III. Murat'ın Selimiye'ye gelir getirmek için vakif olarak yaptığı kapalı çarşıdır. Mimar Sinan'ın yaptığı ve üstü açık dükkanlardan oluşan çarşının karşısına Mimar Davut Ağa tarafından yapılmıştır. 255 metre uzunluğundaki Arasta'da 73 kemer, 124 dükkan bulunmaktadır.

Arasta is a covered bazaar built by Murat III who succeeded Selim II as a revenue generating foundation for the Selimiye mosque. It was built by architect Davut Ağa opposite the open bazaar built by Sinan. The 255 metre long Arasta has 73 arches and 124 shops.

SEMİZ ALİ PAŞA ÇARŞISI SEMİZ ALI PASHA BAZAAR

Ali Paşa Çarşısı, Kanunî'nın son Sadrazamı Hacı Semiz Ali Paşa tarafından Mimar Sinan'a yaptırıldı. 1569 tarihli çarşı 300 metre uzunluğunda ve kondor şeklindeki direk duvarları kesme taş, üst kısımları tuğla örülmüş, kemerlerle bölünmüş ve beşik tonozlu ortolıdır. Altı kapısı olan çarşida 129 dükkan bulunmaktadır. 16. ve 17. yüzyıllarda ticari yaşamın en önemli merkezi olan çarşı 26 Eylül 1992 tarihinde büyük bir yangın geçirmiştir ve yeniden restore edilerek 1997 yılında tekrar kullanılmıştır.

Ali Paşa Bazaar was built by Sinan for Suleiman the Magnificent's last vizier Semiz Ali Pasa of Herzegovina. Built in 1569, the market is 300 metres long. Its outer stones are cut stone and the top parts are made of bricks, separated by arches and covered with vaults. There are 129 shops and six gates to the market. The market that was the hub of commercial life in the 16th and 17th centuries had a great fire on 26 September 1992 and was restored to resume its function in 1997.

HAMAMLAR-BATHS

Bugüne ulaşan Edirne hamamlarının çoğu II. Murad döneminde (1421-1451) cittir. Bu dönemde günümüze ulaşanlardan biri 1421-22 yıllarında Tunca Nehri kenarında yaptırılan Gazi Mihal Hamamıdır. Bu dönemde altı bir başka hamam da Yusuf Paşa adındaki beylerbeyi tarafından 1428-29 tarihinde inşa ettirilen Beylerbeyi Hamamıdır. Bugün hamamın bir bölümü yıkılmıştır. II. Murat döneminde kalan diğer dört hamam da Muradiye Küçükpazar semtindeki tek hamam olarak inşa edilen Yeniçeri Hamamı, 1434-1435 tarihli Tahtakale Çifte Hamamı ile Kaleiçinde 1440-41 tarihlerinde çifte hamam olarak inşa edilmiş Topkapı Hamamı (Alaca Hamam) ve Selimiye Camii önünde alanda Yediyol ağzında yer alan Mezit Bey Hamamıdır. Bu yapılar ayrıca İbrahim Paşa Hamamı, Edirne yeni sarayın bir parçası olarak inşa edilen Kum Kası Hamamı, 16. yüzyıldan bugüne ulaşan Abdullah Hamamı ve Tahmis Hamamı da eklenebilir. Buralardan sadece Tahtakale ve Mezit Bey Hamamları kullanılmaktadır. Selimiye arkasındaki Saray Hamamı ise Eski Edirne Sarayı'ndan kalan tek yapıdır. Sarayın arkasına Selimiye Camii yapıldıktan sonra bu hamamın çarşı hamamı olarak çalıştığı bilinmektedir.

Most of the extant Turkish baths in Edirne date back to the reign of Murat II (1421-1451). One such bath is the Gazi Mihal Bath built next to the Tunca river in 1421-1422. Yet another bath built during this period is the Beylerbeyi Bath built in 1428-29 by the governor general Yusuf Pasa. Part of this bath has been destroyed. And the other remaining four baths dating back to the reign of Murat II are the Yeniçeri (Janissary) Bath built in the Muradiye Küçükpazar district as a single bath, the Tahtakale Double Bath built in 1434-1435, the Topkapı (Alaca Hamam) double bath built in 1440-1441 and the Mezit Bey Bath on the entrance to Yediyol street in front of Selimiye Mosque. Added to these baths are the Ibrahim Paşa Bath, Kum Mansion Bath, Abdullah Bath built in the 16th century and that has reached the present day intact, and the Tahmis Bath. Of these, only the Tahtakale and Mezit Bey baths are still in use as public baths. The Saray Bath behind the Selimiye Mosque is the only remaining structure of the old Edirne Palace. After Selimiye Mosque was built on the old palace grounds, it is known that this bath was operated as the market bath.

Sokullu Hamamı, Mimar Sinan, 16. yy.
Sokulla Bath, Architect Sinan

Tahtakale Hamamı 1435
Tahtakale Bath

Mezitbey Hamamı-Mezitbey Bath

16. yüzyılda yapılmış hamamlar içinde özgün işlevini sürdürmen ve boyutları açısından en büyük ve önemli olanı ise Mimar Sinan tarafından inşa edilen Sokullu Hamamıdır. 16. yüzyılın ikinci yarısında Sokullu Mehmet Paşa tarafından yaptırılmıştır. Çift hamam planında olması nedeniyle Çifte Hamam olarak da anılır. Günümüzde hizmet veren durumdadır.

Among the 16th century baths still continuing their function and the biggest and most significant as far as their dimensions are concerned is the Sokullu Bath built by Sinan. It was commissioned by the grand vizier Sokullu Mehmet Paşa in the second half of the 16th century. As it is built on a double bath plan, it is also known as Çifte Hamam or double bath. It is still operational as a public bath.

KERVANSARAYLAR-CARAVANSERAIS

EKMEKÇİOĞLU AHMET PAŞA KERVANSARayı EKMEKÇİOĞLU AHMET PASHA CARAVANSERAI

Ayşe Kadın Hanı olarak da anılır. 1609 yılında Edirne Defterdarı Ekmekçioğlu Ahmet Paşa tarafından yaptırılmıştır.

Ekmekçioğlu Ahmet Paşa Caravanserai is also known as the Ayşe Kadın Han. It was built by Edirne Financial Controller Ekmekçioğlu Ahmet Paşa.

RÜSTEMPAŞA KERVANSARAYI-RÜSTEMPASHA CARAVANSERAİ

Edirne'ye Mimar Sinan'ın kazandığı eserlerden biri de Rüstem Paşa Kervansarayıdır. 1561 yılında Kanuni Sultan Süleyman'ın ünlü veziri Rüstem Paşa tarafından Mimar Sinan'a yaptırılmıştır. Kervansaray iki bölümden oluşur. Büyük avlunun bulunduğu yer Büyük Han, diğeri Küçük Han ya da Devre Hanı olarak adlandırılır. Ön cephesinde 21 dükkan ve 102 oda bulunmaktadır. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nda, büyük avluda üst katı sâdîvrün üstü mescit olan ve Köşk Mescit diye adlandırılana bina yıkılmıştır. Büyük Han bölümünün ikinci katında alttan istimal tipik Türk Hamamı yapılması, devrin özelliğini uygun pınarlarla koruyanmıştır. Rüstempaşa Kervansarayı 1972 yılında restorasyon eserlerle otel haline getirilmiş ve başlıyor gürullen bu restorasyona 1980 yılında Ağa Han Mimarlık Ödüllü'ü almıştır.

Yet another work of art built by Sinan in Edirne is the Rüstem Paşa Caravanserai. It was built in 1561 for Suleiman the Magnificent's famous vizier Rüstem Paşa. It comprises two parts: the large inn where the large courtyard is and the small in or the camel inn. There are 21 shops and 102 rooms on its front side. The structure called the Köşk Mescit in the large courtyard whose lower storey was a godrân and the upper story a mescit was destroyed during the 1877-1878 Ottoman-Russian War. A typical Turkish bath heated from below was built on the second storey of the large courtyard and covered with tiles reflecting the aesthetic trends of that era. Currently this structure is serving as a hotel.

Rüstempaşa Kervansarayı-Rüstempasha Caravanseraİ

ÇEŞMELER-FOUNTAINS

Edime'nin mimarı yapılan arasında çeşmelerin özel bir yeri vardır. Merzifonlu Kara Mustafa Paşa tarafından yaptırılan Merzifonlu Kara Mustafa Paşa Çeşmesi Selimiye Camii'nin yanındakı Arasta'nın karşısındadır. II. Bayezid Camii dündekü Sinan Ağa Çeşmesi ve Topthane bayındırı Yahya Bey Çeşmesi de günümüzde ulaşır örneklerindendir. Edime çeşmeleri arasında günümüzde başka örneği kalmayan Tavani Çeşme dikkat çekicidir. Kesme taştan, tek cepheli yapılan çeşmenin üzerinde aşıhp tavan bulunur. Çatının üzerinde alaturka kiremitler vardır. Bir başka çeşme de Yeniceri Hamamı yanındaki Yenigeri Çeşmesidir. Onarım gören çeşme günümüzde kullanılabılır haldedir. Menç Köprüsü yanındaki Hacı Adil Bey Çeşmesi, dönemin Edime Valisi Hacı Adil Bey'in desteği ve Edime Vakıflar Müdürlüğünün Sadrettin Bey ile Dr. Rifat Osman'ın müsterekk projeleri doğrultusunda 1914 yılında yapılmıştır. Mimar Kemalettin'in eseri olan ve eski adıyla İstasyon Meydanı denilen yerde bulunan çeşme, İstanbul çeşmelerini andırır. Türk klasik üslubunda, kesme taştan yapılmıştır.

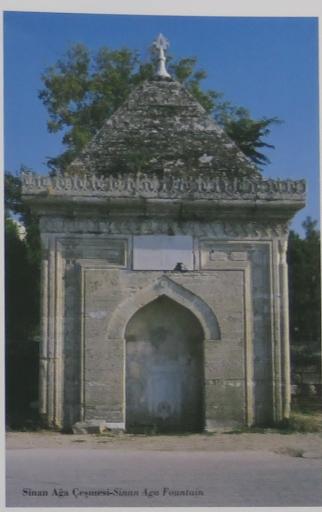

Hacı Adil Bey Çeşmesi, Mimar Kemalettin, 1914
Hacı Adil Bey Fountain, Architect Kemalettin

Fountains have a special place in Edime's architectural works. The Merzifonlu Kara Mustafa Paşa fountain built by the pasha of the same name is opposite the Arasta near the Selimiye Mosque. The Sinan Ağa Fountain in front of the Bayezid II Mosque and the Yahyabey Fountain near the Topthane slopes are also extant examples. The Tavani Çeşme, or the fountain with a ceiling, is noteworthy as the only example of its kind among the Edime fountains. The fountain built with cut stone and with a single facade has a wooden ceiling. The roof is covered with Turkish style roof tiles. Another fountain is the Janissary Fountain near the Janissary Bath. The renovated fountain is currently functional. The Hacı Adil Bey Fountain near the Menç Bridge was built in 1914 was built as a joint project of Edime Foundations Director Sadrettin Bey and Dr. Rifat Osman with the support of the then Governor of Edime Hacı Adil Bey. Built by architect Mimar Kemalettin and located at the place formerly called the İstasyon Meydanı (Station Square), the fountain is reminiscent of Istanbul fountains. It is built by cut stone in the tradition of classical Turkish architecture.

Ticaret Lisesi Çeşmesi
Fountain at the Vocational High School

Sinan Ağa Çeşmesi-Sinan Ağa Fountain

Asker Hastanesi Çeşmesi
Military Hospital Fountain

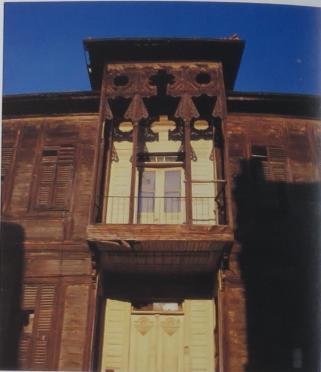

Tavani Çeşme-Torunk Fountain

EDİRNE EVLERİ-EDİRNE HOUSES

Edime Evleri, savaşlar, yangınlar, istilalara karşın ayakta kalmış ömekleyle önemli sivil mimar değerleridir. Özellikle Kaleiçi semti, farklı din ve inanışlardaki insanların yaratıkları ve yaştıkları ortak kültürün zaman içinde geliştiği, geleneksel konut alışının bütün evrelerini ve özelliklerini içeren bir yerdir. Bugüne kadar gelen bu evlerin kimliklerine uygun biçimde korunması ve Edime Evlerinin zengin kültürel mirasının geleceğe taşınması amacıyla projeler yürütülmektedir.

Edime houses that have survived wars, fires and invasions are important architectural assets. The Kaleiçi (inside the fortress walls) in particular is an area where people of different religious persuasions have created and cherished and developed through time with a common culture they formed embodying the all stages of traditional residential architectural concept. Projects are under way to preserve these structures that have survived till our time without changing their authenticity and to carry to the future the rich cultural heritage of the Edirne Houses.

Karagac'ta ev
House in Karagac

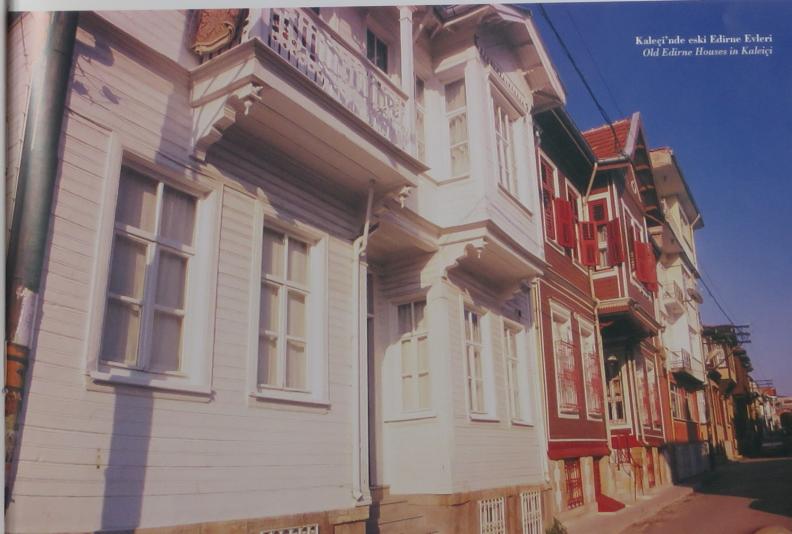
Ünlü Heykeltıraş İlhan Koman'ın Kaleiçi'ndeki evi
The famous sculptor İlhan Koman's house in Kaleiçi

Hafızaga Konağı restorasyon projesi
Renovation of the Hafizaga Mansion

Zorlutuna Konağı restorasyon projesi
Renovation of the Zorlutuna Mansion

Kaleiçi'de eski Edirne Evleri
Old Edirne Houses in Kaleiçi

KAMUSAL YAPILAR-PUBLIC WORKS

Edirne'nin tarihi dokusunu ve kimliğini oluşturan önemli bir değer de kentin bir çok yarısında yükselen kamu binalarıdır. Bu yapılar sırasıyla geliştirilen projelerle restore edilmekte, kentin yaşamına katılarak yirannamaktan ve yok olmaktan kurtanmaktadır.

Devlet Türk Müziği Tophane Binası
Building of the State Turkish Music Ensemble

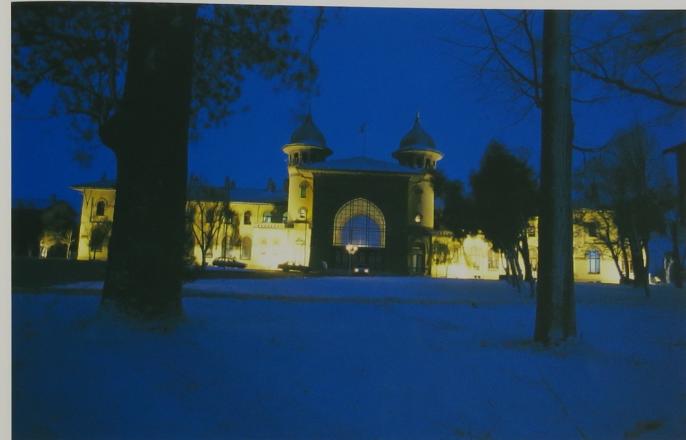
Deveci Han Kültür Merkezi
Deveci Inn Cultural Centre

Karakol Binası
Historic Karakol Building

Yet another asset contributing to the city's historical fabric and identity are the public buildings that have been erected in various locations in the city. These structures are being restored according to projects that are developed one by one and are being

Trakya Üniversitesi Rektörlüğü (Karaağaç Tren İstasyonu) Rector's Office at the Trakya University (Karaağaç Railway Station)

Edirne Belediyesi-Edirne Municipality

Edirne Lisesi
Edirne High School

Tümen Binası
Military Building

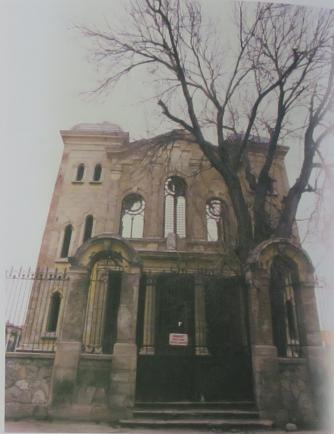

Kozlu Han
Kozlu Inn

Edime farklı din ve inançları insanlığın hoşgörü içinde birlikte
geliştirdiği ve yaşattığı kültürel zenginliği ve bireyimizi temsil eden
eserlerde sahiptir.

Edime also has works of art that represent a wealth of cultural
richness developed and cherished jointly by the people of diverse
religious faiths.

Sinagog-Synagogue

Bahai Evi: Edirne'de sürgün yaşayan
Bahailerin lideri Bahau'llah'ın kaldığı Beyaz
Ev kutsal sayılır ve diniyannı her yerinden
gelen Bahaileri tarafından ziyaret edilir.

*House of Bahau'llah, the spiritual leader of the
Bahai Sect. He stayed in this Edirne house
when he was in exile. This white house is
considered sacred and is a place of pilgrimage
for all Bahai's around the world.*

Italian Kilisesi
Italian Church

Bulgar Kilisesi-Bulgarian Church

MÜZELER-MUSEUMS

EDİRNE ARKEOLOJİ VE ETKNOGRAFYA MÜZESİ EDİRNE ARCHEOLOGY AND ETHNOGRAPHY MUSEUM

Helenistik Dönem mezar steli
Grave stele from the Hellenistic period

1925 yılında Selimiye Külliyesi içinde yer alan Dar-ül Kurna Medresesi’nde açılan Edirne Müzesi, 1936'da yine külliye içinde Dar-ül Tedris Medresesinde kurulan Etnografa Müzesi ile gelişmiştir. 1971 yılında yeni binasında modern bir müze haline getirilen Edirne Müzesi Etnografa ve Arkeoloji bölümlerinden oluşur. Etnografa bölümünde, Osmanlı ev eşyaları, hıllar, kılımlar, sikkeler, kıvafetler, ahsap Edimekâri eşyalar, Arkeoloji bölümünde de Prehistonik, Roma ve Bizans dönemlerine ait yazılı, mimari elemanlar, toprak kaplar, steller ve heykeller sergilenmektedir.

Opened in 1925 in the Dar-ül Kurna Medrese within the Selimiye Complex, the Edirne Museum has been further enlarged by the Ethnography Museum opened in 1936 in the Dar-ül Tedris Medrese also within the complex. Developed into a modern museum in 1971, Edirne Museum comprise the Ethnography and Archaeology Departments. In the ethnography museum, Ottoman household goods and furniture, rugs, kilims, coins, dresses and clothing, wooden goods are exhibited while in the Archaeology Department, inscriptions dating back to prehistoric, Roman and Byzantine eras, architectural elements, earthenware, stelae, and sculptures are displayed.

Aslan Heykeli, MÖ 1.-MS 1. yy. Roma Devri
Lion Statue, 1st century BC, 1st century AD, Roman Period

MS 3. yy Roma Lahidi
Roman sarcophagus, 3rd century AD

Mezar taşı örnekleri
Tombstones

Zafer Tanrıçası Nike heykelciği,
Roma Dönemi
Goddess of Victory Nike's statuette,
Roman Period

M.S. II. yy. Roma döneminde ait Apollon Heykeli
Apollo Statue, Roman Period, 2nd Century AD

Edirne Müzesi Etnografya
bölümündeki ev eşyaları
Household utensils at the
Edirne Museum
Ethnography Section

TÜRK İSLAM ESRERLERİ MÜZESİ
MUSEUM OF TURKISH-ISLAMIC WORKS

Türk Islam Eserleri Müzesi, Selimiye Külliyesi kapsamında yer alan Dar-ül Tedris Medresesinde 1971 yılında yeniden düzenlenmiştir. Müzede; pehlivan eşyaları, Telke eşyaları, işlenen levha tırnaklar, silahlar, Osmanlı çini ve seramikler, saraydan kalan mutfağ eşyaları, ahşap eşyalar sergileniyor.

The Museum of Turkish-Islamic Works has been rearranged in 1971 in the Dar-ül Tedris Medrese within the Selimiye Complex. Artefacts that belong to traditional Turkish wrestlers, objects found in religious tekkes, embroideries, plates, side arms, Ottoman tiles and ceramics, cutlery and crockery left over from the palace and wooden articles are displayed in the museum.

ŞÜKRÜ PAŞA ANITI VE BALKAN SAVAŞI MÜZESİ ŞÜKRÜ PASHA MEMORIAL AND THE BALKAN WAR MUSEUM

Balkan Savaşı sırasında Edirne'yi kahramanca savunan Sükrü Paşa ve Balkan Savaşı genitlerini onasına, savurma mevzilerinden bin olan Kyılk Tabya'da da iddi edilmiştir. Kentin en yüksek yezinde bulunan Kyılk Tabya'da da 28 Kasım 2000 tarihinden aşagı Balkan Savask Müzesi, 14 bölüm ve 23 bonneten olumluşmaktadır. Edirne halkı tarafından Türk Silahlı Kuvvetlerine başlangıç olan şehre ve muhimmânen sergilenen 42 sergi vitrin, 2 top, yemek dagıtım arabası, harita, resim, bilgi notlarından bulunduğu 118 pane, 28 konu mankeni ve seslendirme sistemiyle dönemin atmosferinden anınlara taşınmaktadır.

The memorial was built in Kyik Tabya positions, one of the defensive positions during the Balkan War, in memory of Sükrü Pasha and those who fell during the Balkan War while defending Edime heroically. Opened on 28 November 2000 in Kyik Tabya situated on the highest point of the city, the Balkan War Museum has 14 sections and 23 subsections. It has 4 display windows housing the weapons, documents and ammunition donated to the Turkish Armed Forces by the people of Edime; 2 artillery pieces, 1 rations distribution vehicle, 118 stands where maps, drawings and information sheets are displayed, 28 topical mannequins and sound effects emulating the atmosphere of the period.

LOZAN ANITI VE MÜZESİ
LAUSANNE MEMORIAL AND MUSEUM

T raka Üniversitesi, Edirne Valiliği, Edirne Belediye Başkanlığı, İstanbul Teknik Üniversitesi, Mimar Sinan Üniversitesi ve İnnöv Vakfı'nın işbirliği ile rektörlük binasının da içinde yer aldığı, Karaağaç Mahallesi'ndeki, tanrı tren istasyonu alanında kurulmuştur. Lozan'da elde edilen diplomatik zafer ve dünya barışı simgeleyen anıtın yanındaki müzede, Karaağaç Mahallesi'ni Türkiye'ye gen kazandıran bu tanrı antlaşmanın anlam ve önemini gelecek kuşklara aktarmak amacıyla Lozan Konferansı ve Lozan'ın imamı İsmet İnönü ile ilgili belge, fotoğraf ve kitaplar sergilenmektedir.

This museum is built at the historical train station area in the Karaağaç district where the Trakya (Thrace) University president's office is also located with the cooperation of Trakya University, Governorship of Edirne, Edirne Municipality, İstanbul Technical University, Mimar Sinan University and the İnnöv Foundation.

Built near the Lausanne Memorial symbolising the diplomatic victory Turkey won following its war of independence and world peace, the museum houses relics, artefacts, documents, photographs and books on the Lausanne Conference and its architect Ismet İnönü in order to convey to new generations the significance of this historic agreement that reclaimed the Karaağaç district of Edirne.

SARAYIÇİ BALKAN SAVAŞI ŞEHİTLİĞİ
SARAYIÇİ BALKAN WAR MEMORIAL

Edime'de, yaşanan işgaller ve savaşlarda kaybettigimiz şehitlerimiz ve savaş kahramanımız anısına yaptırılan bir çok ant yükseleri. Sarayıçi Balkan Savaşı Şehitliği, Balkan Savaşı'nda düşman işgaline kahramanca direnen ve vatan için canını veren asker ve sivil üç yüz binin aşkı sehidimiz ve 1913 yılında esir alınıp Sarayıçi'nde aç bırakılarak ölüme terk edilen binlerce sehidimiz anısına yapılmıştır.

EDİRNE'DE GELENEKSEL SANATLAR TRADITIONAL ARTS IN EDİRNE

EDİRNEKÂRÎ

Edîrnekârî ya da Edîrne işi bezeme, çeşitli malzemeler üzerine boyaya ile yapılan süsleme işinin, Edîrne'ye özgü bir üslûp ve teknikle gerçekleştirilemesine verilen addır. Edîrnekârî ahşap, karton ve den gibi malzeme üzerine boyaya ve çila ile yapılan motif ve kompozisyonlar halinde uygulanır. Süslemede naturalist çiçek, yaprak, meyve motifleri kullanılır. Daha çok peyzaj sandıkları, yaz çekmeceleri, para kutuları, çit kapakları gibi dekoratif eserler üzerinde uygulanır. Aynı süsleme anlayışı, Edîrne mezar taşlarında da ifadeini bular. Edîrnekârî'de kullanılan boyaların bozulmaması en önemli özelliklerinden biridir. Osmanlı İmparatorluğu 15. yüzyıldan itibaren kullandığı bu teknik ilk kez Edîrne'de uygulanmış daha sonra İstanbul, Bursa, Diyarbakır, Erzurum gibi Anadolu kentlerine yayılmış olduğu için bu adla anılmış.

Seyid Hafız imzalı Edîrnekârî eski kapaklı 18. yy.
Edîrne-style book cover by Seyid Hafız, 18th century

Edîmekârî or Edîrne style decorative embellishment is done by paint on various surfaces. It is done on wood, cardboard and leather with paint and lacquers in the form of motifs and compositions. Naturalist flower, leaf and fruit designs are used in the embellishments. It is applied on brides' dowry chests, writing chests, coin boxes and book bindings. The same decorative theme is also observed on tombstones. One significant characteristic of the 'Edîmekârî' paints is that they withstand the erosion of time. This Ottoman technique adopted since the 15th century was first used in Edîrne and spread to İstanbul, Bursa, Diyarbakır, Erzurum with the name Edîmekârî, to indicate that it originated from Edîrne.

Edîrnekârî dolap kapakça, Edîrne Müzesi
Edîrne-style cupboard door, Edîrne Museum

MHEYVE SABUNCULUĞU

Meyve sabunculuğu Türk Kültüründe, Edîrne'ye özgü bir sembol olarak özgün bir yer edinmiştir. Evierde süs eşyası olarak kullanılan meyve sabunları 17. yüzyıldan beri Edîrne'de üretilmektedir. Bugün türlü biçimlerde renk renk yaprak kokulu meyve sabunları hediyelik eşya olarak satışa sunulur.

SÜPÜRGEÇİLİK

Edîrne'nin bir başka el zanaati da süpürgeçilikdir. El süpürgesinin halâ işlevini sürdürdürüyor olması nedeniyle süpürgeçilik bir zanaat olarak güncelliniyor. Edîrne süpürge yapımlığının önemini bir merkezi olmakla birlikte süpürge ustalarının sayısı giderek azalmaktadır. Edîrne'de evlenme geleneklerinde önemli yer tutan süpürge, sapına kabara denilen özel bir gipi çakıldığında kullanılan bayanın bekâr olduğunu gösterdiği, evin kapısının digna asıldığıda ise evde evlilik çağında kız bulunduğuunu işaret eder. Aynalı süpürgeyi ise gelinlik kızlar giyeceğinde, saflığın ve temizliğin simgesi olarak bulundururlar.

FRUIT SOAP MANUFACTURE

Fruit Soap manufacture is firmly attributed to Edîrne as part of a feature of Turkish culture. Fruit soaps used in houses as a decorative element have been manufactured in Edîrne since the first half of the 17th century. Made in various colours and shapes, the fruit soaps are sold as souvenirs.

BROOM MAKING

Yet another handicraft Edîrne is renowned for is the making of brooms. Since brooms are still used in our day, broom making has survived as a handicraft. Although Edîrne is a centre for broom making, the number of artisans are fast dwindling. Brooms are an important element of the marriage ceremony and a stam embedded in the handle of the broom indicates that the lady using it is unmarried and while the broom hung outside the house is an indication that there is a girl in the house at marrying age. Brooms with mirrors on them are usually included in the girls' dowries as a sign of punty and cleanliness.

DEVECİ HAN KÜLTÜR MERKEZİ-DEVECİ INN CULTURAL CENTRE

Deveci Han, resmi defterlerin saklanması amacıyla defterhaneye olarak 16. yüzyıl başlarında inşa edildi. Uzun süre bog birakıldıktan sonra, 19. yy ortalarında hapseñen olarak kullanıldı. 1993'te, binayı, Vakıflar Genel Müdürlüğünden kiralayan Kültür Bakanlığı, restorasyon çalışmalarına başlattı. Yedi yıl süren restorasyon 2000 yılında bitirdi ve 25 Kasım 2000'den itibaren Edirneiller Kültür Merkezi olarak hizmet veriyor. Deveci Han Kültür Merkezi'nde, 31 hizmet odası, Ressam Hasan Rıza ve Ressam Hayn Çizel'in adlarını veren iki sanat galerisi ile 135 kişilik çok amaçlı salon bulunmaktadır. Kültür Merkezinde el sanatlarından "Edirnekâr" -ahşap işleme-boyama, Misk Meyve Sabunu ve resim kursları sürdürülüyor. Ahşap Atölyesi, Ebru Atölyesi'nin hizmet vermektedir. Güzel sanatlar Galeri bünyesinde de piye ve seramik çalışmalarını yapıyor. Türk Halk Müzik Topluluğu, Türk Sanat Müziğ Topluluğu ile Halk Oyunları Topluluğu ve Roman Halk Dans ve Müzik Topluluğu, faaliyetlerini sürdürüyor. Ayrıca modern dans ve tiyatro çalışmalarına da sürüyor. Kültür merkezinde bulunan 135 kişilik çok amaçlı salon ise sinema ve diğer etkinlikler için hizmet vermektedir.

Deveci Han'da yapılan Edirnekâr örnekleri
Edirne-style works manufactured at the Deveci Inn.

Seramik Atölyesi'de yapılan seramik örnekleri
Ceramic artifacts manufactured at the Ceramics Workshop

Ebru çalışmalarından örnekler
Paper marbling

EDİRNE EKONOMİSİ EDİRNE ECONOMIC STRUCTURE

Edirne'nin ekonomik yönden gelişmesinde coğrafi konumunun önemli etkisi vardır. Türkiye'nin gelişmiş kentlerne yakın mesafede olması, ayrıca beş sınır kapısıyla Bulgaristan ve Yunanistan üzerinden Avrupa'ya Anadoluya bağlayan yol üzerinde kurulmuş olması, Edirne'ye stratejik bir kent konumu kazandırır. İl sınırları içindeki toprakların yüzde 60'ı tammsal araziden oluşur. İl hem Akdeniz hem de karasal iklimin etkisi altındadır. Nüfusun yüzde 56.6'sı şehirlerde, yüzde 43.4'ü köylerde yaşar. Kentlerde yaşayan nüfus Merkez İlçe, Keşan ve Uzunköprü ilçelerinde yoğunluktur. Diğer ilçelerde nüfus, ekonomik temsilin üretim açısından uygun olarak daha çok kırsal kesimde yaşar. İde ekonomik olarak aktif nüfusun yüzde 59.78'i tammsal sektöründe, yüzde 7.76'sı sanayi sektöründe çalışır. Bu dağılımdan da anlaşılağlığı il ekonomisi tanıma dayalı bir özellik gösterir.

Edirne's geographic location has played an important role in the development of its economy. Its proximity to Turkey's developed cities, and the fact that it is on the highway connecting Anatolia to Europe render Edirne a strategic city. 60 percent of the land within the provincial boundaries comprises arable land. The city is affected by both the Mediterranean climate and a land climate. 56.6% live in the city while 43.4% live in villages. The urban population is concentrated in the city centre, Keşan and Uzunköprü. The rest of the population lives in the rural areas in line with the agricultural production orientation of the economy. 59.78 percent of the active population in the province works in the agricultural sector while 7.76 percent works in the industry. Agricultural activity is dominated by the growing of crops to be followed by cattle raising.

In tâmında bitkisel üretim, esas faaliyet alanı olarak öne çıkar, ardından hayvancılık gelir. 627 bin 595 hektar olan İl arazisinin yüzde 59.8 gibi büyük bir bölümü tammsal arazisidir ve bu arazinin yüzde 97.10'u tarla alan olarak kullanılır. Tarla ürünlerin başında da buğday, aycıçığı ve pirinç yer alır. Edirne bu üç içinde de gerek bölge, gerekse Türkiye üretiminin önemli pay bulunan bir ildir. Bu ürünlerin hektar başına verimlilikleri yine bölge ve Türkiye ortalamasının üstünde yer alır. Hayvancılık ise ikinci büyük ekonomik faaliyet 68.9 percent of the livestock is hybrid while 28.9 percent is thoroughbred whereby 97.8 percent of the entire livestock are comprised of animals of a high breed with high meat and milk yields. As such, the per animal meat and milk yields are above the regional and Turkey wide yields. The industry in Edirne develops in line with agricultural products. Foodstuffs, alcoholic beverages and tobacco are the top ranking items followed by textiles, clothing and leather goods.

Trakya Birligi, bünyesindeki 48 kooperatifte 109 bin kayıtlı ortağı ile üretecilerden aldığı aycıçığını, buğdayı yaşı ırteerek tüketiciye sunan yörenin büyük bir ekonomik gücüdür.

Bringing together 48 producers' cooperatives and 109,000 registered members, Trakya Birligi is a major actor in the regional economy. Trakya Birligi purchases sunflowers from the growers, produces sunflower oil and sells it to end users.

Edime'nin ticari hayatı damgasını vuran en köklü kuruluşlardan bir de Edime Ticaret ve Sanayi Odası (ETSO). Cumhuriyetten önce kurulan ETSO, Cumhuriyetin ardından gerekçeştilen yeni düzenlemelerle önemli işlevler üstlenmiştir. ETSO'nun 15 meslek grubuna dağılmış 2949 kayıtlı üyesi bulunmaktadır.

İl sınırları içinde faaliyet gösteren Edime Ticaret Borsası da 1926'da faaliyete geçen bir kuruluştur. Üye sayısı 464'e ulaşan Edime Ticaret Borsası İl ticari hayatıda önemli rol oynar.

Edime Ticaret Odası
Edime Chamber of Industry and Commerce

Edime Chamber of Commerce and Industry (ETSO) is one of their oldest organisations that has put its stamp on the city's economic life. Founded before the republic, ETSO has taken an important functions with new arrangements made following the proclamation of the republic. ETSO has 2949 registered members distributed among 15 professional groups.

Edime Commercial Exchange operating within provincial borders was operational in 1926. With 464 members, the Edime Commercial Exchange plays an important role in the city's commercial life.

Edime Ticaret Borsası
Edime Commodity Exchange

Saragli Caddesi
Saragli Street

Edime'de gelisme potansiyeli taşıyan en önemli sektörlerden biri de turizmdir. Trakya Bölgesi'nin kültür tarihi açısından kilit noktasında bulunan Edime, turizmin her alanına açık bir kenttir. Osmanlı Türk sanatının üst düzey ömeklerinin bulunduğu Edime, doğal güzellikleri, sosyal ve kültürel etkinlikleriyle de kültür-tarih turizmi ve deniz turizmi için son derece cazip bir coğrafyayı sahiptir.

On of the promising sectors in Edime is the tourism sector. Edime is at the focal point of Thrace that has been the host to many civilisations dating back to prehistoric times and is open to all kinds of tourism. Having the richest samples of Ottoman Turkish art, Edime is a very attractive province for culture-history tourism and sun and seaside tourism with its natural beauty, social and cultural activities. In addition, Edime has great potential for ecological tourism that has recently been developing worldwide.

SOSYAL VE KÜLTÜREL YAŞAM SOCIAL AND CULTURAL LIFE

Edime, imparatorluğun başkenti olarak tanrı boyunca bilim, kültür ve sanat alanında da bir pekem merkeziydi. Saray, cami, medrese, darüşşafa (hastane) gibi kurumların yanında, Anadolu ile Balkanlar arasında köprü işlevi gören coğrafi yapısı da kentin sosyo-kültürel dokusunda belirgin bir rol oynadı. Özellikle II. Murat ve II. Bayezid gibi hükümdarların himayesi altında Edime'ye yerleşen bilim adamları Türkçe'nin bir bilim ve edebiyat dili olmasında büyük rol oynamıştı. Edime yine bu dönemde kurulan 40'in üzerindeki medresesesi aynı zamanda bir üniversite şehri kılımlı de kazandı.

Edime was a focal point throughout its history in the fields of science, culture and arts as the capital of the Ottoman Empire. In addition to the existence of institutions like mosques, medresses, hospices; its geographical location that enabled it to function as a bridge between Anatolia and the Balkans played an important role in the city's socio-cultural fabric. Scientists in particular who settled in Edime under the aegis of the Ottoman sultans like Murat II and Beyazit II played a major role in making Turkish the language of science and literature. With the founding of over 40 madresses in the same era, the city became a university town.

Kültür oluşumları ve hareketleri insan topluklarını izleyerek Anadolu'dan Trakya topraklarına ve Balkanlara ulaşmış, yeni coğrafyalar üzerinde yerli kültürlerle kaynaşarak gelişmiştir. Bu etkileşim aynı zamanda Rumeli'den Trakya yönüne doğru bir eğimi de izler. Yolların ve kültürlerin kesimine noktasındaki Edime bu gelişimde rol oynayan en önemli şehirlерden bindir. Anadolu'ndan Türk kültür ve müziğinin Balkanlara taşınmasına Edime bir köprü görevi göründü. O nedenle kentin kültürel dokusu incelendiğinde Anatolia ve Rumeli'nin buluştuğu ve pek çok kültürler izler taşıdığı görülür. Edime ve Trakya'da halk müziği ve halk oyunları da bu doğrultuda gelişmiştir.

Cultural developments and cultural movements followed groups of people and moved from Anatolia to Thrace and the Balkans where they intermingled with new cultures on new geographical locations. This interaction has taken place on a line extending from Turkish Thrace to Thrace at large. Edime which is on the crossroads of cultures and land routes is one of the most important cities that has played a pivotal role in this development. Edime was a bridge whereby the Bektaşi philosophy as well as Turkish culture and music was carried to the Balkans. As such the city's cultural fabric reveals traces of many cultures and is a meeting ground for Anatolia and the Thrace region. Folk music and folk dances in Edime and Thrace have also developed along these lines.

EDİRNE TÜRKÜLERİ-EDİRNE SONGS

Edime'nin müzik kültürünün olmasından hem Anadolu'nun hem de Rumeli'nin izleni vardır. Kökü Anadolu topraklarında olan ve yöre sanatlarının müzikal tavrıyla dile gelen "Kahve Yemeniden Geli", "Top Yatağın Önü Kahve", "Sabahn Seherinde Görebilesem Yanım" gibi eserlerin yanı sıra, Edime'in gönülünü yaslı Rumeli'de bir Selanikten, Batı Trakya'dan, Üsküp'ten gelen Rumeli Türkülerini de yöre halkı büyük bir içtenlikle çalar ve okur. "Manastır Türküsü", "Alışmının Kaşlan Kore", "Tuna Nehri Akman Diyor" Edimelilerin kendinden bilden söylentiği Rumeli Türkülerinden birkapıdır. Yörede ayrıca Yeniceri Havalan adı verilen kahramanlık türkülerini de icra edilir.

The traces of both Anatolia and the Thrace region can be seen in the formation of the musical culture of Edime. In addition to songs like "Kahve Yemeniden Geli", "Top Yatağın Önü Kahve", "Sabahn Seherinde Görebilesem Yanım" whose roots are in Anatolia proper but are sung with the local style of the local artists, half of the hearts of the Edime folk lie in the 'Rumeli', or Thrace region. The Rumeli folk songs originating in Thessaloniki, Western Thrace or Skopje are sung by the local people of Edime with great sympathy and verve. "Manastır Türküsü", "Alışmının Kaşlan Kore", "Tuna Nehri Akman Diyor" are just some of the Rumeli songs that the people of Edime consider their own and sing heartily. Heroic songs known as the 'Janissary Songs' are also sung in the region.

Kakava Bayramı-Kakava Festivity

Edime yakın komşularının müzik ve oyun kültüründen etkilenmiştir. Bu nedenle müzik ve oyun folklorundan kendine özgü bir renkli gözlenir. Edime halk müziğinin tipik özelliliklerinden olan "Manı Atışma" geleneği, yoğunlukla yöre kadınlarının iş ve eğlence ortamlarında çeşitli manşenin okunmasından doğar. Yörede halk müziği türlerinin en yaygın olanları "Kıçılıma" ve "Hora" havalandır. Edime'de kullanılan halk şalgınları arasında davul-zuma, dilli ve dilsiz kavallar, gdaya (tulum), darbuka, def, zil, zil kılımları bulunur. Edime oyunları Trakya ve Balkan oyunlarının etkisi altında olmakla birlikte, kendini özgi bir tavr oluşturmuştur. Edime'de oyunlar genellikle bitişik ve aynı olmak kaydıyla iki düzende oynanır. Çokluşluca aynı düzende oynananlar "Kıçılıma", bitişik düzende oynananlar "Hora" adıyla anılır.

Edime has also been influenced by the music and dance culture of its close neighbours. There is therefore a typical colour in its music and game folklore. The interactive song banter tradition which is a typical example of the Edime folk music called the "Manı Atışma" tradition stems from the singing of various 'manis' in the local women's work and entertainment environment. Other widespread examples of folk music types in the region are "Kıçılıma" (welcoming) and the "Hora". Among the folk music instruments used in Edime are the drum, the "zuma" (a woodwind instrument), various flutes, bagpipes, hand drums, tambourines, bells and the Turkish string instrument "bağlama".

Cingene Dügünü
Gipsy Wedding

ÇİNGENELER-GYPSIES

Edime'de yaşamı renklendiren topluluklardan biri Çingenelerdir. Müzik ve oyun alanındaki üstün yetenekleriyle tanınan Çingeneler Trakya'da en yoğun olarak Edime ve çevreinde yaşarlar. At arabalığı, bakırçılık, çakalçılık, bohçacılık gibi işlerle uğraşan Çingenelerin asıl mesleği misizsenliktrir. Çingeneler özellikle Kirkpinar Güreşleri ve Kakava Şenliklerinde müziklerini icra ederler. Edime de her yıl 5 Mayıs'ta Kakava (Çingene) Bayramı, 6 Mayıs'ta Hidrellez Bayramı kutlanır. Gece gündüz süren eğlencelerde büyük bir coşkuyla yazın ilk sıcakları karşılanır.

Gypties add flavour to life in Edime. Renowned for their great skill for music and dance, gypsies predominantly live in Edime. They run horse carts, indulge in copper working and sell embroidered and fancy fabrics but their real profession is working as musicians. They perform their music particularly during the Kirkpinar Wrestling Games and the gypsy festival called the Kakava Festival. Every day on 5 May gypsies celebrate the Kakava Festival and on 6 May they celebrate the Hidrellez, or the arrival of Spring. The festivities continue day and night where the first warm weather of summer is greeted with great joy.

Bir "Bölge Üniversitesi" olan Trakya Üniversitesi, 3 il, 14 ilçeye yayılmış, 8 fakülte, 3 enstitü, 4 yüksekokul, 1 konser-vatuvat, 18 meslek yüksekokulu, 14 araştırma ve uygulama merkezi, 2 anaokulundan oluşmaktadır. Üniversite, Çevre Bakanlığı tarafından, bölgesel çevre eylem planı hazırlanma, Trakya'nın sektörel envanterini çıkarma, sosyal, kültürel ve ekonomik yapısını tespit etme konularında yetkilendirilmiştir. Trakya'da bu konudaki çalışmalar yeni bir boyut kazanmıştır. Trakya Üniversitesi bünyesinde yer alan bazı kurumlar: Edime Tip Fakültesi, Fen Edebiyat Fakültesi (Edime), Tekirdağ Ziraat Fakültesi, Çorlu Mühendislik Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Eğitim Fakültesi, Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi. Meslek Yüksekokulu bulunan merkezlerin Çorlu, Kegän, Lüleburgaz, Hayrabolu, Malkara, Şarköy, Havsa, Muratlı, Saray, Vize, Babaeski, Uzunköprü, Çerkezköy ve Marmara Ereğlisi, Sağlık Yüksekokulu bulunan merkezler: Edime, Kırklareli, Tekirdağ ve Babaeski.

A regional university, the Trakya University is spread out to 3 provinces and 14 subprovinces with 8 faculties, 3 institutes, four colleges, 1 conservatory, 18 vocational colleges, 14 research and application centres and 2 daycare centres. The university has been empowered by the Ministry of Environment to prepare an environmental action plan, to determine the Thrace region's environmental inventory on a sectoral basis and to lay out the region's social, cultural and economic structure. Studies in this direction have gained a new dimension in Thrace. Some of the institutions within the Trakya University are the Edime Faculty of Medicine, Faculty of Arts and Sciences, Tekirdağ Faculty of Agriculture, Çorlu Faculty of Engineering, Faculty of Business Administration, Faculty of Education. Those with a professional College are Çorlu, Kegän, Lüleburgaz, Hayrabolu, Malkara, Şarköy, Havsa, Muratlı, Saray, Vize, Babaeski, Uzunköprü, Çerkezköy and Marmara Ereğlisi. Centres with Health Colleges are Edime, Kırklareli, Tekirdağ and Babaeski.

ER MEYDANI KIRKPINAR KIRKPINAR WHERE THE MEN SHOW THEIR METTLE

2001 yılında 640. gerpleklerinden Kirkpinar Yağı Güreşleri Edirne'rin sembolllerinden biridir. Kirkpinar Güreşinin Edirne'nin fethedildiği 1361 yılında başladığı kabul edilir. Güreşlenen başlangıç tarihine ilişkin anıtları bir efsaneye göre; Çanakkale Boğazı'ndan Rumeli'ye geçen askerler güreş tutmuş, fakat birbirlerini bir türlü yenemeyen çiftlerden bin sabaha kadar güreşerek orada can vermiş. Ertesi yıl gelenler, güreş yerinde binin pikardığını görmüşler ve buraya Kirkpinar adını vermişler. Bundan sonra her yıl bu iki güreşin anısına güreşler düzenlemeye başlanmıştır. Rumeli'de güreşin Hidrellez'de yapılması, Orta Asya Türk boylarından başlayan ve Anadolu'dan Balkanlara yayılan eski bir gelenekdir. Kirkpinar, bugün Yunanistan sınırları içerisinde kalan ve ilk baharda yapılan panayırının en ünlüdür.

The Kirkpinar Oil Wrestling Festival of Edirne held for the 640th time in 2001 and is one of the most significant symbols of Edirne. It is believed that the festival started in 1361 when Edirne was conquered by the Turks. The legend has it that Turkish raiders who crossed to the Thrace area across the Dardanelles started wrestling but these two wrestlers just could not beat one another and died wrestling. Next year when the wrestlers came to the same location they saw a spring in the very spot where the two wrestlers died and called the place 'forty springs' and hence the name 'Kirkpinar'. They then started organising annual wrestling festivals at the same spot. The fact that wrestling festivals are held during the Hidrellez or the spring festival dates back to an ancient Central Asian tradition from the Turkic clans living there and which finally spread from Anatolia to the Balkans. Kirkpinar, which now lies within the boundaries of modern Greece was the most famous festival held in spring.

Savaşlar ve istilalar nedeniyle bazı yıllarda kesintisi uğrayan Kirkpinar Güreşleri, ilk yapıldığı alanın sınırlarımız dışında kalması nedeniyle 1925 yılından bu yana Edirne'nin Sarayı yöresinde yapılmaya başlıyor. Kirkpinar Güreşleri her yıl Haziran ayının sonu ve Temmuz ayının ilk haftasında düzenlenir. Eski geleneklerin konunduğu Tarihi Kirkpinar Güreşleri ve Kültür Etkinlikleri bir hafta süren Şenlikler kapsamında çeşitli folklor gösterileri, fuarlar, sergiler, güzellik yarışmasıyla yoreSEL yemek yarışmaları düzenlenmektedir. Yurdigirdan çeşitli ülke gruplarının katılımıyla uluslararası bir renklikle de kazanan şenliklerin son üç gününde yağlı güreşler yapılmaktadır. Büyük, orta, başaltı ve baş boyalında güreşen pehlivanlardan, baş güreşlerinin birincisine "başpehlivan" ünvanı ve altın kemeri ödülü veriliyor. Güreşlerin vazgeçilmez sembolü Kirkpinar Ağası'dır. Ortaya konan kişi açık artırmada en fazla parayı veren kişi Kirkpinar Ağası olur ve bir sonraki yıl güreşlerini organize eder. Ayrıca Kirkpinar şenliklerinde ve güreşlerde yarışmaları kazananlar ödülünerini verip misafirleri ağılar.

The Kirkpinar Wrestling Festival that was interrupted for some years due to wars and invasions has been carried out in Edirne's Sarayı region since 1925 as the original Kirkpinar area lies outside the boundaries of Turkey. The Festival is held every year during the last week of June and the first week of July. The Historical Kirkpinar Wrestling Festival and Cultural Activities where old traditions are preserved last one week. Various folk dancing displays, fairs, exhibitions, beauty contests and local cooking contests are held during the festivities. The festival gains an international flavour with the participation of several groups from abroad and the festival's culminates with the three day long marathon of oiled wrestling on the last three days of the festival. The champion wrestler is awarded a golden belt. A ubiquitous symbol of the wrestling festival is the Kirkpinar Ağası who is chosen through an auction where the highest bidder gets the title and is honoured by organising next year's wrestling event. He also acts as the host and confers the awards to the wrestlers.

DOĞAL GÜZELLİKLERİYLE EDİRNE EDİRNE AND ITS NATURAL BEAUTIES

Edime tanrı ve kültürel değerlerinin yanısıra, doğal güzellikleriyle de görülmeye değerdir. Söğütük, Sarayıç, Bülbül Adası gibi mesire yerleri halkın yoğun ligi gösterdiği dinlenme ve eğlence mekanlarındır. Karaağac ve Kaleiç çok kimaklı çok kültür yapıyla yanıştıg dokusuya, birbirinden güzel sivil mimari ömeklerin bulunduğu semtlerdir. Edirne-Karaağac yolu üzerinde ve Menç Nehri boyunca uzanan Söğütük, yüksek ağaçlarla kaplı Izet Arseven Ormanı, gezinti ve piknik alanları, gazon ve restoranları çoklu bahçeleriley en çok ligi gezen mekanlardan bindir. Bülbül Adası Karaağac yolu üzerinde Tunca ve Menç Nehirleri arasında ve bahçelerle kaplıdır. Adını buradaki bülbüllerden alan bu gözde mekanda, 17. ve 18. yüzyıllarda birçok köşk ve kasır bulunuyordu. Edirne'nin eski ünlü "Çerag-i Nur Geceleri" denilen renkli eğlencelerin burada yapıldığı. Dinlenme ve eğlence tesislerinin de yer aldığı Bülbül Adası, kent merkezine 1.5 kilometre uzaklıktadır.

As well as its historical and cultural riches, Edirne is also worth visiting due to its natural beauty. Areas like Söğütük, Sarayıç and Bülbül Adası (Nightingale Island) are picnic areas very popular with the local people. Karaağac and Kaleiç are multi-cultural districts with excellent civic architectural examples. Söğütük, on the Edirne-Karaağac road, is one of the most popular areas with the Izet Arseven forest with its tall trees, recreation and picnic areas, restaurants and playgrounds. Bülbül Adası is on the Karaağac road, between Tunca and Menç rivers and covered with gardens. It takes its name from the nightingales in the area where there were many mansions in the 17th and 18th centuries. Edirne's old and colourful "Çerag-i Nur" festivals were also held here. Bülbül Adası where there are recreational facilities is 1.5 km from the city centre.

Sarayıç, Tunca Nehri'nin iki kolu arasında yer alan 57 hektarlık bir alandır. Yere sık ve yüksek ağaçlarla kaplıdır. Sarayıç'in kuzyeyinde Tavuk Ormanı bulunur. Piknik yeri olarak ziyaret edilen Sarayıç ayrıca geleneksel Kırkpınar Güreşleri'nin yapıldığı alan olarak da ünlüdür. Kent merkezine uzaklığı 2 kilometredir.

Sarayıç is a 57 hectare area between the two branches of the Tunca river. The area is covered with a dense forest of tall trees. Tavuk Forest lies to the north of Sarayıç. It is both a picnic ground and also the location where the Kırkpınar Wrestling Festival takes place. It is 2 kilometres to the city centre.

Meric Kanyonu Çay Bahçesi
Tea Garden along the Meric River

Sarayıç Piknik Alanı-Sarayıç Picnic Area

Tunca'da Kayıklar
Boats on the Tunca

Tarihi Karaağaç Garı
Historical railway station in Karaağaç

Meric Nehri
Meric River

Karaağaç Edirne'ye dört kilometrelük bir doğa ve tarih yoluyla bağlıdır. Bir zamanlar azınlıklann ve Edirne zenginlerin gözde bir yerleşim yeri olan semtte bulunan Karaağaç evleri geçmiş bugüne bağlayan güzelliklerden biridir. Tarihi Karaağaç Garı, Trakya Üniversitesi Rektörlüğü binası yaparak üniversite tarafından korumaya alınmıştır. Lozan Anıt ve Lozan Müzesi de aynı alanda bulunur.

Karaağaç is connected to Edirne with a four kilometre road of history and natural beauty. It used to be a favourite location of minorities and the rich in Edirne. Karaağaç houses in this area connect the past to the present. The historical Karaağaç Train Station, has been converted to be used as the office of the Trakya University's president and as such placed under protection. He Lausanne memorial and the Lausanne Museum are in the same square.

ENEZ

Prehistorik çağlarından beri kesintisiz bir yerleşime sahip antik Ainos İ.O. 7. yüzyıldan itibaren bir şehir devleti olarak gelişmiştir. Antik kentin ilk kurulduğu yer olan Akropolis'te Orta Çağ'dan kalın Enez Kalesi yer alır. Ayrıca kale içinde küçük bir şapel (kilise) ve Gazi Ömer Bey Mahallesi'nde bir kilise yıkıntı bulunur. Enez'in en önemli yapılarından biri de kale içinde yer alan Feth Camii'dir (Enez Ayasofyası). Bizans döneminden kalın yapı 1962 yılına dek cami olarak kullanılmıştır. İlçe merkezinde 8 kilometre uzunlığında Altınkum Plajı, ilçe merkezi dışında da Sultançı, Gülcavuş, Büyükevren, Vakıf ve Karancıncı köylerinde 15 kilometre uzunlığında plaj alanı vardır. Enez ilçesi ayrıca Av Balkık Festivali ile de dikkati çeker. 1977'den beri temmuz ayının ilk haftasında yapılan festivalde çeşitli balk türleri tanıtılırken, yüze, zıpkına ve otyata balk avlama, tekne ve yelken yarışları düzenlenir. Amatör tiyatro ve folklor gösterileri ve ses yarışmaları da festival kapsamında yer alır.

Enez Kıyıları-Enez Coast

The antique Ainos that has had an uninterrupted human settlement since prehistoric times has developed as a city state since the 7th century B.C. In the acropolis where the antique city was established, there is the Enez Castle dating back to the middle ages. There is also a chapel in the castle and the remains of a church in the Gazi Ömer Bey district. One of the most significant structures in Enez is the Feth Mosque (Enez Ayasofya) in the castle. The structure dating back to the Byzantine era was used as a mosque until 1962. The 8 km long Altınkum (Goldsand) Beach in the city centre. Outside the town there is a total of 15 km long beaches in the villages of Sultançı, Gülcavuş, Büyükevren, Vakıf and Karancıncı. Enez is also known for its fishing festival. The festival has been held since the first week of July. During the festival, different fish types are displayed while swimming, spear fishing, angling, sailing and dingy contests are held. Amateur theatre and folk dancing festivals and song contests are also held.

Enez Kalesi-Enez Castle

Gala Gölü
Gala Lake

En sınırları içinde yer alan inli ufaklı göllerin en önemli Gala Gölüdür. Göl, 8 km² yüzölçümüyle İstanbul diginda Trakya'nın en büyük gölüdür. Çevresinde ağaçlar, bitkiler, sazlık ve kamışlıklar geniş yer tutar. Doğal dengenin korunması amacıyla bölgelerde proje yürütülmektedir.

The most important of the various lakes within the boundaries of Enez is the Gala Lake. It is the biggest lake in Thrace excluding the ones in Istanbul with its 8 square kilometre surface area. It is surrounded by marshland and canes. The eels caught in the lake used to be an important export item. With the disruption of the ecological balance in the region, a definite drop in the bird and fish population has been observed in and around the lake, which used to be one of Turkey's major water areas.

Koro Dağı, Kesan
Koro Mountain, Kesan

KEŞAN

Saros Körfezi kıyısında yer alan Keşan ilçesi Mecidiye, Eraklı, Danışmanlık, Yayla, Gökketepe ve Sazählere gibi sayfiye yerlerine sahiptir. Saros kıyısında, su altı dalış sporları gelmiştir. Başta Koro Dağı olmak üzere ormanlık alanların trekking sporu ve kamp yapımı elverilidir. İldeki Kegan Kaleşine ait sur kalıntıları, Osmanlı dönemindeki kalma hamamları, köprürenleri yanı sıra Heserkade Ahmet Paşa ve Esbat (İbat) Camii gibi tarihi camiler bulunur.

Keşan, near Saros Bay has resort areas such as Mecidiye, Eraklı, Danışmanlık, Yayla, Gökketepe and Sazählere. Underwater diving has developed as a sport along the Saros coast. Primarily Koro Mountain and other forest areas in the region are suitable for trekking and camping. There are remains of city walls in Keşan as well as Ottoman baths, bridges and the historical mosques like the Heserkade Ahmet Paşa and Esbat mosques.

MERİÇ

Meriç ve Ergene ırmakları arasında yer alan diğer ilçeler Meriç, tuznizi, Beyköy Dallığı ve Mayalar adıyla anılan İlkbahar senliklerinde turizm yönünden ilgi çekicidir.

IPSALA

Meriç ve Ergene ırmakları arasında yer alan Ipsala'nın koruluk ve gölleri avcılık için elverilidir. Sulama ve taşkin önleme amacıyla Sultanköy Barajı ile sınırları göndürür. Osmanlı eseri olan Alaca Mustafa Paşa Camii, tahta işçiliğle sanat değeri taşırı. İldeki görülen diğer önemli mimari eserleri sur köprüleri. Ipsala Sınır Kapısı'nın da bulunduğu İlçe, İstanbul ve Keşan üzerinden gelen Yunanistan'a ulaşım yol üzerinde yer alan önemli bir merkezdir.

The groves and lakes of Ipsala between the Meriç and Ergene rivers are suitable for hunting. The Sultanköy dam built for irrigation and preventing floods is within the boundaries of the subprovince. Alaca Mustafa Paşa mosque built in the Ottoman era is important for its woodwork. The Ipsala border gate is also within the subprovince. Ipsala is an important settlement on the road from Istanbul to Keşan to Greece.

UZUNKÖPRÜ

Adını Ergene Irmağı üzerinde II. Murat döneminde yapılan köprüden alan Uzunköprü, Muradiye Camii, Kirkkavak Köyü (Turhan Bey) Camii, Halise Hatun Camii ve Kılıçlıyanın bir valisi olan Çifte Hamamı ve çeşmelerle dikkat çeker. 15. yüzyılda yapılan Uzunköprü 1.392 m uzunluğuyla Türkiye'rin en uzun tarihi köprüsüdür. Yunanistan'a bağlanan demiryolu üzerinde bulunan ve ülke sınırlarında önemli tere sahip ilde, Bülbülères'inde yapılan Dallık adlı bahar genliği, av partileri ve panayırlar yapılmaktadır.

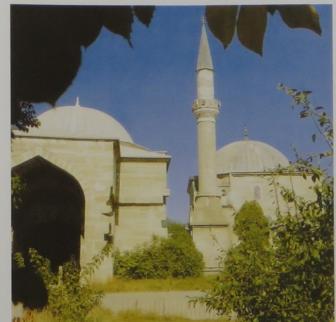
Taking its name from the bridge built on the Ergene river during the reign of Murat II, Uzunköprü is renowned for the Muradiye mosque, Kirkkavak Village (Turhan Bey) Mosque, Halise Hatun Mosque and the Double Bath which was built as a foundation of the complex as well as its fountains. Built in the 15th century, the 1.392 metre long Uzunköprü is Turkey's longest historical bridge. The subprovince lies on the railway that connects Turkey to Greece and as such, plays an important role in the country's transportation. In the Bülbülères location of the subprovince, a spring festival called Dallık is held as well as hunting parties and local fairs.

LALAPAŞA

İstranca Dağları'nın batıda doğu alçalan uzantıları üzerinde yer alan Lalapaşa tarihi öncesi çağlara uzanan tarihi kalıntılarıyla çok eski bir yerleşim yeri. İlde bulunan dolmenler, Türkiye'de Kars dışında sadece Lalapaşa'da bulunur.

Lalapaşa, situated on the western slopes of İstranca mountains is a very old settlement dating back to prehistoric times. The dolmens found in the subprovince are the only examples in Turkey apart from the ones in Kars.

Hava Sokulla Mehmet Paşa Külliyesi,
Mimar Sinan, 16.yz.
Hava, Sokulla Mehmet Paşa Complex,
Architect Sinan 16 century

HAVSA

Tarhı, Fatih Sultan Mehmet'in vezirlerinden Mahmut Paşa'ya has olarak verildiği için Havsa-i Mahmut Paşa adıyla anılan Havsa ilesince bulunan en önemli tarihi eser 1576-1577 yıllarında yaptırılan Sokulla Mehmet Paşa'nın oğlu Kasım Bey adına Mimar Sinan'a yaptırdığı külliyesidir. İlk kervansaray, cami, medrese, imaret, hamam, tekke, köprü ve arastanın olup külüleyen günümüze ancak cami, hamam ve şebe ulaşabilmektedir.

Havsa gets its name from its being granted as a gift by Fatih Sultan Mehmet's vizier, Mahmut Paşa under the name Havsa-i Mahmut Paşa, and hence the name Havsa. The most significant historical work in the subprovince is the complex built in 1576-1577 by Sinan for the grand Ottoman vizier Sokulla, who had the mosque complex built for his son Kasım who died on early death. Of the complex that included two caravanserais, a mosque, a medrese, a public bath, a soup kitchen, a religious sect tekke, a bridge and a market, only a mosque, a bath and a fountain have survived.

SÜLOĞLU

Doğu Kırklareli iline komşu olan Süloğlu İlçe, Lalapaşa Yayıları içinde yer alır. Tarh öncesi dönemlerde ait yerleşim izleri bulunan İlçe, 15. yüzyılda Osmanlı döneminde gelişti. Organize Sanayi Bölgesi ile önemli bir ekonomik merkez konumundaki Süloğlu, baraj gölü geversinin doğal güzellikleyle pinkin alan olarak ilk Ağustos ayında gerçekleştirilen panayırına ilgi çekmektedir.

An administrative district sharing its eastern border with the province of Kırklareli, Süloğlu is located on top of the Lalapaşa Plateau. The remains of several prehistoric settlements have been discovered in the district. Süloğlu has experienced considerable development in the 15th century under Ottoman rule. The district has become a major economic center after the construction of an industrial zone. With its natural beauty, the area around the artificial lake offers a nice picnic zone, while the traditional festivities in August are a tourist attraction.

Ipsala'da Sultanköy Baraj göl üzerinde yelken yarışı
Sailing races on the Sultanköy Artificial Lake in Ipsala

ŞEHİR REHBERİ CITY GUIDE

**EDİRNE'NİN KOMŞU ÜLKELER VE BAZI MERKEZLERE OLAN UZAKLIĞI:
DISTANCES TO OTHER TURKISH CITIES
AND BORDER CROSSING**

Edirne-Istanbul	235 km
Edirne-Ankara	688 km
Edirne-İzmir	534 km
Edirne-Tekirdağ	160 km
Edirne-Kırklareli	62 km
Edirne-Çanakkale	230 km
Edirne-Pazarküre (Greek border)	13 km
Edirne-İpsala (Greek border)	110 km
Edirne-Kapıkule (Bulgarian border)	18 km

**TURİZM İŞLETME BELGİLİ TEŞİSLER:
HOTELS IN EDİRNE APPROVED BY
THE MINISTRY OF TOURISM:**

★★ SULTAN HOTEL Londra Asfaltı No. 42 Edirne
Tel: (90-284) 225 13 72-225 33 33

★★ PARK HOTEL Maarrif Cad. No. 2 Edirne
Tel: (90-284) 213 52 76-225 46 10

★★ BALTA HOTEL Talat Paşa Asfaltı No. 97 Edirne
Tel: (90-284) 225 52 10-225 52 11

★★ Ş. AÇIKÖZ HOTEL Çilingirler Tahmis Sok. No. 9 Edirne
Tel: (90-284) 213 03 13

★★ AK EFE HOTEL Maarrif Cad. No. 13 Edirne
Tel: (90-284) 213 61 66

(Özel/Private) KERVANSARAY Çilingirler Tahmis Yani Edirne
Tel: (90-284) 212 61-19-225 21 95

(Özel/Private) KARAM HOTEL Mithatpaşa Mah. Maarrif Cad. No. 6 Edirne Tel: (90-284) 225 15 25 55 Fax: (90-284) 225 15 56

(M2) FIFI HOTEL Edirne-İstanbul Yolu 9. km Edirne
Tel: (90-284) 212 01 01

(P) AKARSU PENSION Ali Paşa Orta kapı No. 9 Edirne
Tel: (90-284) 212 60 35

★★★ ŞAPÇILAR HOTEL Demircili, Cad. No. 18 Keşan/Edirne
Tel: (90-284) 714 36 60-714 36 61

★★ SAROS HOTEL Paşayığı Cad. No. 36 Keşan/Edirne
Tel: (90-284) 715 00 73

★ İŞÇİMEN HOTEL Eraklı Mekvii Keşan/Edirne
Tel: (90-284) 714 73 40

★ ERGENE HOTEL Uzunköprü Edirne
Tel: (90-284) 513 54 38-513 54 39

(M2) DERELÜ HOTEL Necatiye Köyü Hayva/Edirne
Tel: (90-284) 366 50 37-366 50 38

SEYAHAT AÇENTLERİ TRAVEL AGENCY

(Grubu-A) KORUR TURİZM Muhitin Gönül İş Merkezi Edirne
Tel: (90-284) 213 12 44

OTO KIRALAMA SERVİSİ RENT A CAR

TURİZM RENT A CAR Sultan Otel Yani Edirne
Tel: (90-284) 213 26 07

ÖNEMLİ TELEFONLAR IMPORTANT PHONE NUMBERS

Alan Kodu Code	284
Hızaç Acil Servis Hızır Ambulance	112
Yangın Fire Brigade	110
Orman Yangını Forest Fire	177
Polis İmdat Police Emergency	155
Jandarma İmdat Gendarmerie Emergency	156
Alo Trafik Traffic Police	154

Edirne Devlet Hastanesi Edirne State Hospital 214 55 10 (10 Hat/Lines)

SSK Hastanesi Social Insurance Hospital 213 91 91

T. Ü. Tip Fakültesi Hastanesi University Hospital 235 76 41-42-43

Göğüs Hastalıkları Hastanesi Breast Diseases Hospital 225 11 39

Enez Devlet Hastanesi Enez State Hospital 811 60 12

İpsala Devlet Hastanesi İpsala State Hospital 616 13 81-82

Keşan Devlet Hastanesi Keşan State Hospital 714 34 31-34-35

Üzümköprü Devlet Hastanesi Üzümköprü State Hospital 513 50 20-21-22

Özel Trakya Hastanesi Private Trakya Hospital 213 84 93-94

Hayat Poliklinik Hayat Policing 213 81 88-88 88

Edirne Devlet Demir Yolları State Railways 235 26 71 (4 Hat/Lines)

Kapıkule Dev. Demir Yolları Kapıkule State Railways 236 20 23-28 23 12

Oto Kuyet Demir Yolları Oto Kuyet Railways 235 25 29-235 25 99

Üzümköprü Devlet Demir Yolları Üzümköprü State Railways 513 48 05

VALLİÜL GÖVERNÖRSHIP

Santral/Telephone Exchange: 213 04 88

Kapıkule Mükü İdare Amirliği

Kapıkule Chief Office of Civil Management 238 21 25

BELEDİYE BAŞKANLIĞI MUNICIPALITY

Santral/Telephone Exchange: 213 91 40 (6 Hat/Lines)

Gümük Muhafazası Başmüdürlüğü General Directorate of Customs Protection 234 24 24

Erdine Gümük Başmüdürlüğü General Directorate Customs 238 20 54

Emniyet Müdürlüğü Police Headquarters 213 92 40-41-42-43

Santral/Telephone Exchange: 213 42 70-71

İL TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ TOURISM DIRECTORATE 212 14 90-225 52 60

Edirne Turizm Danışma Müdürlüğü Head Office of Edirne Tourism Information 213 92 08 Fax: 213 92 08

Kapıkule Turizm Danışma Müdürlüğü Head Office of Kapıkule Tourism Information 238 20 19 Fax: 238 20 09

İpsala Turizm Danışma Müdürlüğü Head Office of Ipsala Tourism Information 616 15 77 Fax: 616 15 77

Edirne Müze Müdürlüğü 214 06 17 Fax: 214 06 17

Bulgar Konsolosluğu Bulgaria Consulate 214 06 17

Yunan Konsolosluğu Greece Consulate 235 58 04 Fax: 235 58 08

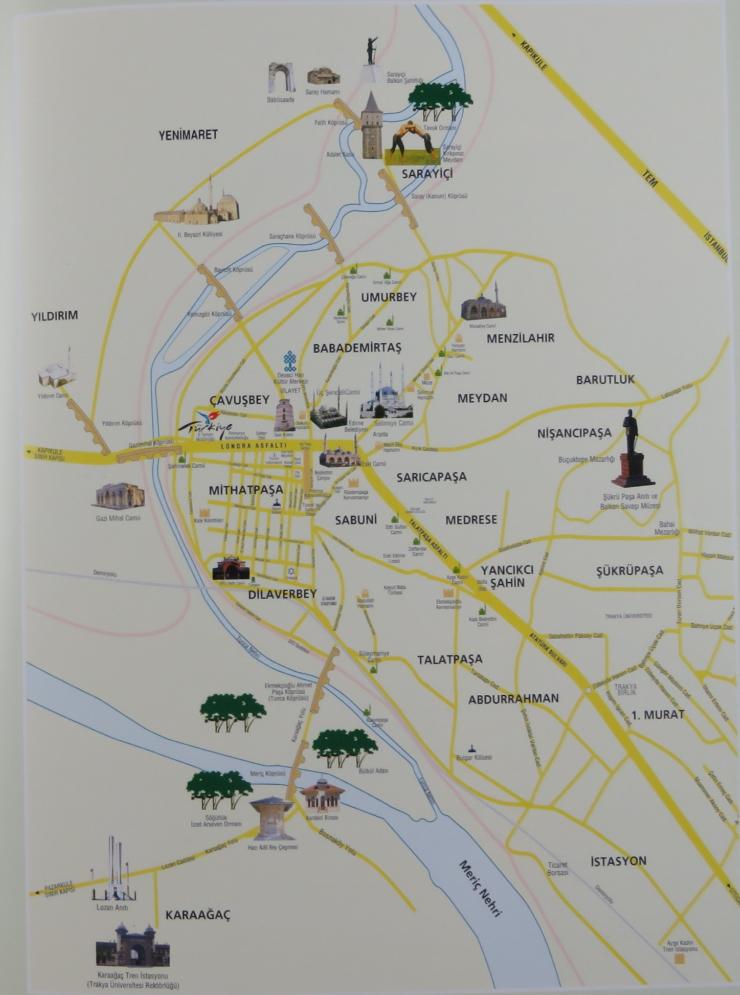
Almanya Fahri Konsolosluğu Germany Honorary Consulate 225 31 58 Fax: 212 48 97

Romanya Fahri Konsolosluğu Romania Honorary Consulate 225 56 90 Fax: 212 17 77

İtalya Fahri Konsolosluğu Italy Honorary Consulate 212 81 80

Polonya Fahri Konsolosluğu Poland Honorary Consulate 225 11 85

Slovakya Fahri Konsolosluğu Slovakia Honorary Consulate 212 01 21

Son bir söz...
The last but not least..

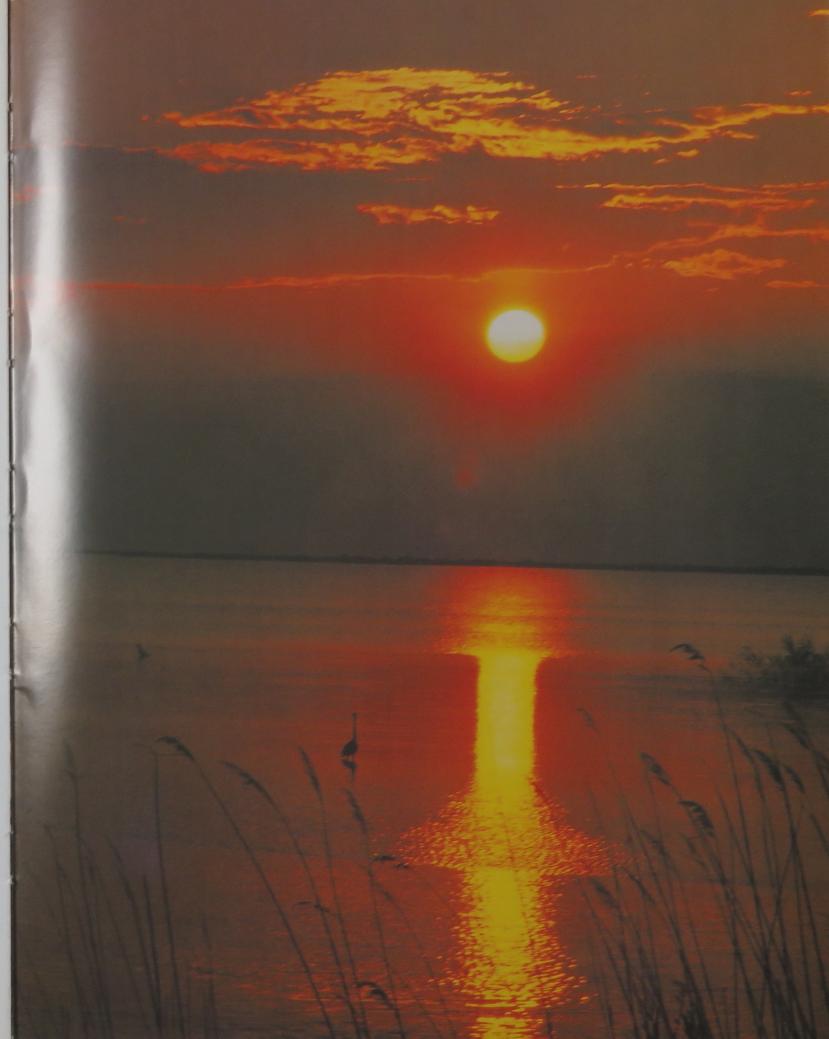

Bu yaşam, tarihi, sanat eserleri, doğal güzellikleri ve sosyal renkleriyle Edirne'de yansyan güzellikler dünyasının kapısını aralayan küçük bir çahşma. Bu kapıdan girmeden, Edirne'yi görmeden, solumadan anlamak, anlatmak zor. Yüzyılların süzgeçinden geçmiş, büyük mutluluklara ve acılara tanıklık etmiş bu "serhattaki başkent" "ığın söylenebilecek son sözü, yaşamının anlamını Edirne sevdasıyla özdeşleştirmiş Ordinaryus Profesör Doktor Ahmet Süheyl Ünver söylemiş;

"Her şey biter Edirne bitmez"

This is only a small study compiling the reflections from Edirne with its history, works of art, natural beauty and social colours. It is difficult to tell all unless you go through its gates, see Edirne and breath its air. The last words for this frontier capital that has come through history, that has been witness to great joys and sorrows are from Professor Ahmet Süheyl Ünver:

"Everything comes to an end but Edirne"

KAYNAKLAR-BIBLIOGRAPHY

İL HALK KÜTÜPHANESİ
MÜDÜRLÜĞÜ

- Ahmet Badi: **Riyaz-i Belde-i Edirne**, Haz. Raip Kazancıgil, Edirne Valiliği Yayınu, İstanbul, 2000
- Aslanapa, Oktay: **Edirne'de Osmanlı Devri Abideleri**, İ.Ü. Yayıni, İstanbul, 1949
- Aslanapa, Oktay: "Edirne'de Türk Mimarisinin Gelişmesi", Edirne Armağan Kitabı, Ankara, 1965
- Bağman, Latif-Onur, Oral: **Atatürk'ün Yaşamında Edirne**, Edirne Ticaret Borsası Yayınu, Edirne, 1982
- Cumhuriyet'in 50. yılında Edirne, 1973 İl Yılığı, İstanbul, 1973
- Çagan, Nazmi: **Balkan Harbinde Edirne**, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1965
- Edirne, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınu, Ankara, 1993
- Edirne İl Turizm Envanteri, Edirne Valiliği Yayınu, İstanbul, 1997
- Edirne, Edirne'nin 600. Fetih Yıldönümü Armağan Kitabı, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1965
- E. Nedret İslî-M. Sabri Koz; **Edirne: Serhattaki Payitaht**, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 1998
- Ertuğrul, Özkan: **Edirne'nin Kültür Tarihinde Özel bir Albüm**, Troya Yayıncılık, İstanbul, 1995
- Edirne Ticaret ve Sanayi Odası Rehberi, Edirne, 1996
- Eyice, Semavi: **Bizans Devinre Edirne ve Bu Devre Ait Eserler**, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1965
- Gökbelgin, M. Tayyip: "Edirne", İslam Ansiklopedisi, 4. cilt, İstanbul, 1964
- Kazancıgil, Ratip: **Edirne Helva Sohbetleri ve Kis Gececi Eğlenceleri**, Edirne, 1993
- Kazancıgil, Ratip: **Edirne Sultan II. Bayezid Külliyesi**, Edirne Valiliği Yayınu, İstanbul, 1994
- Kazancıgil, Ratip: **Eski Edirne'den Renkli Izler**, Türk Küütphanecler Derneği Yayınu, Edirne, 1997
- Kazancıgil, Ratip: **A. Süheyl Ünver'in Edirnesi**, Edirne Valiliği Yayınu, İstanbul, 1999
- Kuban, Doğan: "Edirne, Eski ve Yeni", Turing Belleteni, 1973
- Kuban, Doğan: **Sinanın Sanatı ve Selimiye**, Tarım Vakfı Yayınları, İstanbul, 1997
- Mansel, Arif Müfid: "İlkçağda Edirne", Armağan Kitabında, Ankara, 1965
- Nutku, Özdemir: **VI. Mehmet'in Edirne Şenliği**, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1972
- Onur, Oral-Bağman, Latif: **Edirne Şehit Anıtları**, Türkiye Şehitlikleri İmar Vakfı Yayınları, İstanbul, 1990
- Peremeci, Osman Nuri: **Edirne Tarihi**, İstanbul, 1939
- Rifat Osman: **Edirne Rehnûmas**, Haz. Raip Kazancıgil, Edirne, 1994
- Rifat Osman: **Edirne Evleri ve Konakları**, Haz. A. Süheyl Ünver, Edirne Valiliği Yayınu, İstanbul, 1983
- Rifat Osman: **Edirne Sarayı**, Yay. A. Süheyl Ünver, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1957
- Seçkin, Necati: **Edirne Türküleri**, İstanbul, 1984
- Turanlıoğlu, M. Ulug: **Şiirimizde Edirne**, Edirne, 1963
- Ünver, A. Süheyl: **Edirne Medeniyetimiz ve Tezyini Misalleri**, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1965
- Yılmaz, Tayyip: **Geçmişten Geleceğe Kurkpinar**, Edirne Valiliği Yayınu, İstanbul, 1997

1 036000 69475